THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 35 c. KETVIRTADIENIS – THURSDAY, BIRŽELIS – JUNE 1, 1989 Nr. 106

LKB Kronika, Nr. 79

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų,
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Žinios iš vyskupijų

Rokiškis. 1987 m. Visų Šventųjų šventės vakarą žmonės pagal seną tradiciją rinkosi į Rokiškio kapines pagerbti savo mirusiųjų. Senose miesto kapinėse po Sumos pamaldas už mirusius pravedė Rokiškio bažnyčios vikaras kun. Eugenijus Staleronka; naujose, kad nesutaptų civilinio ir religinio mirusiųjų minėjimo laikas, parapijos klebonas kun. Juozas Janulis pamaldas pravedė 17 val.

Tikintiesiems jau susirinkus, atvažiavo klebonas kun. J. Janulis, vikaras kun. E. Staleronka, zakristijonas Vytautas Šablinskas ir du patarnautojai. Prie kapinių vartų jų laukė miesto vykdomojo komiteto pirmininkas Danielius Jurevičius, deputatas Bronius Puluikis ir dar vienas civiliai apsirengęs asmuo. Minėti valdžios pareigūnai, užrėmę mašinos dureles, bandė neleisti klebonui kun. J. Januliui išlipti. B. Puluikis šaukė: „Parodykit raštišką leidimą!" Klebonas paaiškino, kad raštiško neturi, tačiau suderinęs su rajono valdžia žodžiu. Kun. J. Janulis keletą dienų anksčiau buvo rajono valdžios iškviestas pokalbiui, kurio metu įrodė pareigūnams, kad, pagal nuostatus, religines apeigas kapinėse atlikti niekas negali uždrausti ir gavo žodinį sutikimą.

Po kurio laiko klebonas iš mašinos išlipo ir ruošėsi apeigoms. Jaunieji patarnautojai laikė kryžių. Vykdomojo komiteto pirmininkas Danielius Jurevičius užprotestavo: „Nepilnamečiai neša kryžių!" Kryžių perėmė bažnytinio komiteto narys Šablinskas. Pirmininkas D. Jurevičius, jėga išplėšęs iš Šablinsko kryžių, bandė jį įdėti į lengvojo automobilio bagažinę. Vikaras kun. E. Staleronka perspėjo: „kryžius pašventintas". Tikintieji kryžių iš vykdomojo komiteto pirmininko atsiėmė. Deputatas Puluikis bandė sutrukdyti apeigas šaukdamas „išsiskirstykit!", net joms prasidėjus. Procesijai pajudėjus į antrąją sustojimo vietą, tarp tikinčiųjų ir deputato Puluikio įvyko susistumdymas. Žmonės reikalavo, kad Puluikis nusiimtų kepurę ir netrukdytų melstis. Toliau tiesiogiai apeigos nebuvo trukdomos. Pasitenkino stebėjimu.

Po kurio laiko įvykiui tirti buvo atsiųsta komisija iš Vilniaus. Vietos valdžia buvo priversta viešai per spaudą atsiprašyti. Gruodžio 3-9 d. „Gimtajame krašte" buvo išspausdinta beprecedentinė žinutė: Rokiškio miesto valdžios pareigūnai atsiprašė Rokiškio bažnyčios kleboną kun. Juozą Janulį už incidentą, įvykusį 1987 m. Visų Šventųjų šventės vakare prie Rokiškio miesto naujųjų kapinių.

(Bus daugiau)

Įteisintas Nepriklausomas Lietuvių Pen Centras

Olandija. — Eltos pranešimu gegužės 10 d. Maastrichto mieste vykusiame Tarptautinio PEN klubo kongrese, vienbalsiai nutarta priimti neseniai įsisteigusį lietuvių PEN centrą į pasaulinę rašytojų organizaciją. PEN centrai yra nepriklausomi nuo valstybinių rašytojų sąjungų ir valdžios.

Kongrese dalyvavo lietuvių PEN centro iniciatorius ir jo pirmininkas Romualdas Lankauskas, o iš JAV Algirdas Landsbergis ir Stasys Goštautas. Pastarieji, priklausantys išeivių PEN centrui, įsijungė į lietuvių centrą, kurin taip pat jau įstojo keli kiti išeiviai rašytojai. Į naująjį centrą kviečiami stoti lietuvių rašytojai visame pasaulyje. Centro būstinė bus Vilniuje, skyrius Amerikoje. Tikimasi, kad būrys rašytojų iš Lietuvos galės dalyvauti Toronte ir Montrealyje, Kanadoje, rugsėjo 23 — spalio 1 d. vyksiančiame 54-jame PEN kongrese.

Priimti ir kiti

Taip pat vienbalsiai į Tarptautinį PEN buvo priimti rusų (sovietinis), Gvinėjos, Nigerijos ir Galicijos (Ispanijoje) centrai. Rusus šį sykį atstovavo tikri rašytojai, kurie lietuvių centro atžvilgiu laikėsi palankiai. Vienas jų, Igoris Vinogradovas, kritikavo dabar Sovietų Sąjungoje mėginamus įvesti išraiškos laisvę varžančius įstatymus ir perspėjo, kad tam tikros jėgos mėgina blokuoti demokratizacijos procesą ir stumti jį atgal.

Dėkodamas PEN vadovybei ir delegatams už lietuvių PEN centro įteisinimą, Lankauskas pareiškė, kad lietuviai nori kurti savo literatūrą, puoselėti savo kultūrą, be jokių įbruktų ideologijų. Lietuviai delegatai susilaukė gausių sveikinimų ir linkėjimų.

Tautinis lietuvių centras

Gegužės 10 d. vakare įvykusioje spaudos konferencijoje žurnalistai klausė, ar naujasis lietuvių centras vadinsis „sovietiniu", kaip rusų, ar jis bus „nacionalinis". Lankauskas atsakė: „Aišku, nacionalinis".

Landsbergis painformavo apie rašytojų Lietuvoje neseniai priimtas rezoliucijas, kuriose jie pasmerkė Hitlerio-Stalino paktą, neteisėtą Lietuvos okupaciją ir sovietizaciją. PEN vadovai pabrėžia, kad Sovietų Sąjunga turės dar keturis centrus, bet lietuvių, latvių ir estų centrai egzistuos atskirai. Tuomi paremtas Pabaltijo tautų suverenumas pasaulinėje rašytojų organizacijoje. (Todėl, gegužės 10 d. paskelbtas Associated Press žinių agentūros pranešimas, kad PEN nutarė priimti „du skyrius Sovietų Sąjungoje", yra klaidinantis.)

Kongreso uždarymo iškilmėse, gegužės 11 d., PEN Tarptautinis sekretorius Andre Blokhas pasveikino „mūsų draugus lietuvius" ir pareiškė pasididžiavimą jų „drąsa": „Mes jiems visad būsim skolingi ir visad juos palaikysim, jiems žengiant iš praeities į geresnę ateitį". Panašiai kalbėjo pasitraukiantis PEN prezidentas Francis Kingas ir naujai išrinktasis Rene Tavernier.

JAV prezidentas George Bushas NATO konferencijoje kartu su Valstybės departamento sekretoriumi James Baker III, jo dešinėje; Britanijos ministerė pirmininkė Margaret Thatcher su Britanijos Užsienio reikalų ministeriu Sir Goeffrey Hove Briusselio konferencijoje.

Gorbačiovas pažadėjo nebeduoti ginklų

Washingtonas. — Sovietų prez. Gorbačiovas painformavo Amerikos prez. Bušą, kad sovietų ginklai, kurie būdavo siunčiami marksistų vyriausybei Nikaragvoje, nuo šių metų pradžios yra sulaikyti ir nebus daugiau siunčiami, praneša Baltieji rūmai. Šis Sovietų prezidento pranešimas buvo dar kartą patvirtintas Valstybės sekretoriui Bakeriui, kai jis prieš dvi savaites lankėsi Maskvoje. Tai buvo pareikšta Gorbačiovo laiške prez. Bushui.

Kremliuje baigiant pasitarimus, kaip praneša AP agentūra, Gorbačiovas tai priminė sekr. Bakeriui, tačiau nė vienas iš jų šio Sovietų pareiškimo neminėjo viešai. Baltieji rūmai sako, kad jie nežino, kad Sovietai dėl to būtų pareikalavę kokių nors kitų sąlygų. Užtenka Washingtono pasakymo, kad daugiau nebebus siunčiami ginklai Contras partizanams ir kad Amerika pereina į diplomatines pastangas sukurti taiką tame regione.

Trūksta maisto, bet ne komunistams

Amerikos žvalgyba tačiau dar negali patvirtinti, kad Gorbačiovas nebesiunčia ginklų į Nikaragvą. Sovietų politikos pakeitimas šiuo atžvilgiu gal būt užtruks kelis mėnesius, kol jie nebus siunčiami į Centro Ameriką. CIA pranešimu, pernai Sovietų Sąjunga suteikė Nikaragvai ginklų už 515 mil. dol. Be to, Sovietai dar suteikė Nikaragvai ekonominę pagalbą už 500 mil. dol. Vyriausybės pareigūnai, kurie lydėjo Valstybės sekretorių į Maskvą, norėjo sužinoti, kokius ginklus sovietai nutarė nebesiųsti. Kaip atrodo, sovietai sulaikė šaunamuosius ginklus, tačiau kitos rūšies ginklai vis dar tebesiunčiami.

Ginklų perteklius

Baltieji rūmai spaudai pasakė, kad, jei iš tikrųjų sovietai sulaikė ginklų siuntimą sandinistams, tai praktiškai iš to tėra maža nauda, nes jau yra aprūpinta 80,000 kariuomenė įvairiausiais ginklais. Tai aktyvioje tarnyboje esanti sandinistų-marksistų kariuomenė, kuri šiame regione tikrai nereikalinga.

Žvalgybos duomenimis, Nikaragvos komunistai turi didelius sandėlius jiems atsiųstų ginklų. Kuba gamina sovietinio stiliaus ginklus ir amuniciją ir siunčia į Nikaragvą ir aprūpina komunistinius partizanus ir kitose Centro Amerikos valstybėse, ypač El Salvadore, Hondure ir Gvatemaloje, neskaitant kitų Lotynų kraštų.

Žymuo žmogaus teisių gynėjams

Strasburgas. — Laisvosios lenkų profesinės sąjungos „Solidarumas" lyderis Lech Walesa gegužės 10 d. atvyko į Strasburgą, atsiėmė jam paskirtą žmogaus teisių premiją ir dalyvavo naujų žmogaus teisių rūmų kertinio akmens pastatymo iškilmėse. Žmogaus teisių premiją kasmet skiria Europos Taryba tiem asmenim arba organizacijom, kurios ypatingu būdu pasižymėjo žmogaus teisių gynybos srityje. Šiemetinė žmogaus teisių premija buvo lygiomis paskirta Lech Walesai ir Tarptautinei žmogaus teisių sąjungai, kurios centras yra Austriios sostinėje Vienoje.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Vliko** pirmininkas dr. Kazys Bobelis dalyvauja Paryžiuje suruoštoje Žmogaus teisių konferencijoje, praneša Eltos žinios. Jis gavo teisę įeiti į konferencijos posėdžius.

— **Gintė Damušytė,** Lietuvių Informacijos Centro New Yorke vedėja, išskrido į Paryžių ir ten stebės vykstančius Žmogaus teisių konferencijos pasitarimus. Pasitarimuose dalyvauja 35 valstybių užsienio reikalų ministeriai, jų tarpe ir Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministeris E. Shevardnadze, daug delegatų ir žurnalistų. Ji yra PLB delegatė.

— **Jerevane,** Armėnijos sostinėje, buvo vėl atnaujintos demonstracijas praėjusį sekmadienį, kai tūkstančiai armėnų reikalavo vėl Nagorno-Karabacho sritis prijungti prie Armėnijos.

— **Izraelyje** kareiviai nušovė 17 m. palestinietį ir sužeidė 21 žmogų. Iki šiol jau žuvo 453 palestiniečiai.

— **Lenkijoje** paskutinę savaitę vyksta rinkiminė agitacija, nes šį sekmadienį įvyksta pirmieji demokratiški rinkimai į Seimą, kurių ten nebuvo 40 metų.

— **New Yorko** kardinolas O'Connor lankosi Libane ir kreipėsi į grobikus, kad leistų pasimatyti su devyniais pagrobtaisiais amerikiečiais, kurie tebelaikomi nežinomoje vietoje. „Kaip kunigas, aš eisiu visur, kad tik galėčiau juos pamatyti", pasakė kardinolas Beirute.

— **Romoje** su Italijos vyriausybe ilgai tarėsi prez. Bushas. Po to buvo pranešta, kad Sovietų siūlymas mažinti konvencionalines pajėgas Europoje atidarė duris ir sąjungininkų kariuomenių sumažinimui.

— **Vatikane** privačioje audiencijoje popiežius Jonas Paulius II priėmė prezidentą G. Bušą.

— **Sovietų Sąjungoje** M. Gorbačiovas yra išrinktas prezidentu 5 metams, bet jis dar gali kandidatuoti ir antrą kartą 1994 metais.

— **„The Washington Post"** gegužės 30 d. rašo apie Hitlerio-Stalino 1939 metų sutartis ir pasisako, kad Sovietai turi atitaisyti padarytą neteisybę Baltijos respublikoms ir rytinę dalį sugrąžinti Lenkijai.

— **New Yorke** mirė garsioji solistė Zinka Milanov, dramatinis sopranas, sulaukusi 83 m. amžiaus. Ji atvyko iš Jugoslavijos, buvo iš muzikalios šeimos ir Metropolitan Operoje debiutavo Leonoros partijoje Verdi operoje „Trubadūras". Metropolitan Operoje dainavo 445 operos spektaklius. Nuo scenos pasitraukė 1966 m. kai dar galėjo gerai dainuoti. „Geriau nulipti nuo scenos su abiem kojom, negu su viena".

— **Kinijoje** studentai Tiananmen aikštėje pastatė 30 pėdų didumo Laisvės statulą, dalyvaujant ketvirčiui milijono žmonių. Vyriausybė per garsiakalbį liepė tą statulą nuimti, sakydama, kad be leidimo pastatyta, esą „ir Amerikoje statulai pastatyti reikia valdžios leidimo". Studentai ją vadina „Demokratijos dievaite". Ji šiek tiek skirtinga nuo Amerikos statulos, nes žibintą laiko iškėlusi abiem rankom.

Prez. Busho laimėjimas Europoje

NATO kraštai sustiprino savo sąjungą

Briusselis. — Prez. G. Bushas pasiūlė savo naują planą, kurį jis pavadino „revoliucionierišku konvencionalinių ginklų kontrolės susitarimu" su Sovietų Sąjunga Vakarų sąjungininkams Briusselyje ir laimėjo entuziastišką jų pritarimą, praneša prancūzų žinių agentūra.

Britanija ir Prancūzija iš pradžių suabejojo kai kuriais mažais pasiūlyto plano punktais, bet kai jam pritarė Italija ir Vokietija, tada pritarė ir jie. Savo kritikus Bushas nustebino keturių dalių programa pasitarimams su Sovietais Vienoje, kai jis pasakė atidaromąją kalbą NATO valstybių viršūnių konferencijoje, kartu paminint ir šios karinės sąjungos 40 metų sukaktį.

Prezidento 4 punktai

Europos ir Amerikos oficialūs pareigūnai paskutinių dviejų savaičių metu aiškinosi pasiūlytą planą, kai slaptai Valstybės sekretoriaus asistentas Lawrence Eagleburger lankėsi Europos sostinėse. Paaiškėjo, kad šie planai buvo aptarti prieš 10 dienų Kennebunkporte, kai prezidentas nutarė pasipriešinti Gorbačiovo iniciatyvai. Visos NATO 16 valstybių pritarė minėtam planui sumažinti kariuomenę kiekvienoje pusėje iki 275,000 karių.

Pirma, prez. Bushas pasiūlė sulaikyti Rytuose Vakarų pasiūlytą skaičių tankų ir šarvuočių. To paties reikalauti artilerijoje. Ir visi ginklai, kurie bus susitarta sumažinti, turi būti tuoj sunaikinti. **Antra,** kiekviena pusė sumažintų 15% dabartinį transporto ir malūnsparnių skaičių ir visus žemėje esančius lėktuvus. Visa tai taip pat būtų sunaikinta. **Trečia,** siūloma sumažinti kariuomenę ir aviacijos pajėgas 20%, kurios yra už savo teritorijos ribų nuo Atlanto iki Uralo zonos, maždaug iki 275,000 kareivių. Šis pasiūlymas verstų Sovietus sumažinti savo kariuomenę maždaug 325,000 kareivių. Visi kareiviai ir aviacijos pajėgos būtų išformuotos. **Ketvirta,** pagreitinti susitarimo laiką visiems šiems pasiūlymams, galbūt nuo 6 mėnesių iki metų laiko, o visų pajėgų sumažinimą atlikti iki 1992 arba iki 1993 metų.

Laiškas Gorbačiovui

Prezidentas mano, jog jei Sovietai sutiks su šiuo pasiūlymu, tai bus pasiektas dramatiškas nusistovėjimas visame kontinente ir pakeistas karinis Europos žemėlapis. Tuo būtų pradėtas naujas Europos etapas. Bushas taip pat paragino uždrausti cheminių ginklų gaminimą. NATO kraštai esą pasiruošę tai vykdyti. Jis dar priminė ir „atvirų padangių" pasiūlymą, kurį jis jau anksčiau buvo pasiūlęs sovietams. Tai buvo išdiskutuota jo su Kanados ministeriu pirmininku.

Pastebima, kad į šiuos pasiūlymus neįeina bombonešiai, prancūzų Mirage IV lėktuvai ir ant lėktuvnešių esą lėktuvai. Prez. Bushas pasakė pasiuntęs laišką sekmadienį Gorbačiovui su šiais pasiūlymais. Sąjungininkai ypač sveikino prez. Busho iniciatyvą prieš Gorbačiovą, kuris save vaizduojąs taikos nešėju. Olandijos premjeras Ruud Lubbers pasakė, kad dabar teisingas kelias pradėti tai daryti, o Ispanijos min. pirm. Felipe Gonzalez ir Norvegijos min. pirm. Gro Harlem Brundtland, abu socialistai, anksčiau kritikavę Bušą, labai gyrė prezidentą už šią iniciatyvą. Britanijos M. Thatcher priminė, kad negali būti jokio susitarimo, kuris panaikintų visas Vakarų branduolines raketas Europoje. Prancūzijos prez. F. Mitterrand pastebėjo, kad tikrai būtų susilaikyta nuo bombonešių įjungimo į būsimą susitarimą.

Jei Sovietų Sąjunga norės susitarti Vienoje, tai po to bus galima tartis ir trumpųjų raketų mažinimo klausimais, kurių labai reikalauja Vakarų Vokietija. Prez. Bushas pasakė, jog, kai bus baigti pasitarimai konvencionalinių ginklų reikalu, tuoj bus pradėti pasitarimai ir trumpųjų distancijų raketų klausimu.

Prezidentas su vokiečiais

Bona. Prez. G. Bushas, pasibaigus NATO viršūnių konferencijai, atvyko į Vokietiją ir čia tarėsi su kancleriu Helmut Kohl. Jis džiaugėsi, kad buvo ne tik išlaikyta, bet ir sustiprinta NATO kraštų vienybė ir perimta nusiginklavimo iniciatyva iš Maskvos.

Paryžiuje esąs Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministeris Shevardnadze pareiškė, kad Busho planas esąs teisingas žingsnis gera kryptimi, tačiau reikia daugiau laiko to plano išstudijavimui. Prez. Bushas, atvykęs į Boną, pasakė, kad NATO konferencijoje visi išėjo laimėtojais. Po pasitarimų su kancleriu, prezidentas pasakė ilgesnę kalbą Mainzo mieste, iš kurio yra kilęs ir pats kancleris. Kohl visur lydėjo jį. Bushas reikalavo, kad būtų nugriauta Berlyno gėdos siena ir atstatyta vienybė tarp Vakarų ir Rytų. Vokietijos prezidentas Richard von Weizsaeker, kancleris Kohl ir Užsienio reikalų min. Hans-Dietrich Genscher buvo labai patenkinti Busho apsilankymu ir labai plojo, kai jis baigė kalbėti Rheingold salėje Mainze. Žurnalistai rašo, kad Bushui ši kelionė atnešė didelį politinį laimėjimą ir sustiprino vienybę su vokiečiais, kuri buvo pradėjusi atšalti. Vokiečiai sutiko ir su pasiūlymu tartis trumpųjų distancijų raketų sunaikinimo klausimu po konvencionalinių ginklų pasitarimų.

KALENDORIUS

Birželio 1 d.: Justinas, Fortunatas, Konradas, Jogaila, Galindė, Jotautas, Juvencijus.

Birželio 2 d.: Marcelinas, Erazmas, Eugenijus, Auksė, Ąžuolas, Algė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:19, leidžiasi 8:18.
Temperatūra dieną 77 l., nakti 60 l.

DETROITO ŽINIOS

GAUSIAUSIAS BALFO SKYRIUS

Detroite veikiantis Balfo 76-tas skyrius yra nariais gausiausias visoje Amerikoje. Jam priklauso 362 asmenys ir keturios organizacijos. Apie skyriaus veiklą ir šalpos rezultatus visuomenė buvo painformuota metiniame susirinkime, gegužės 21 d. Šv. Antano parapijos patalpose. Pirmininkas Alfonsas Juška, kalbėdamas apie 76-to skyriaus veiklą,išskaičiavo atliktus darbus. Svarbiausieji buvo metinis vajus ir Balfo direktorių suvažiavimo globa, kuria rūpinosi skyriaus valdyba ir vietinė Balfo direktorė Rožė Ražauskienė. Vladas Staškus, skyriaus sekretorius ir iždininkas, vadovavęs Balfo metinei rinkliavai, pranešė apie piniginius rezultatus. Metinėje rinkliavoje surinkta ir Balfo Centrui pasiųsta 6,123 dol. Taip pat pridėtos specialios paskirties aukos 2,200 dol. Jos gautos iš Albinos Lingienės – 1,000 dol.,Kazio Sragausko palikimo 500 dol. ir jo šermenų metu gautos aukos – 700 dol. Prie to minėtinas nario mokestis 457 dol.

Česys Šadeika, finansų sekretorius pranešė, kad nario mok. surinko 432 dol. ir Vladas Staškus 25 dol. Į skyrių įstojo 8 nauji nariai, mirė septyni. Revizijos komisijos pranešimas (perskaitė A. Sukauskas) sutiko su iždininko ir finansų sekretoriaus pateiktais duomenimis.

Balfo 76-to skyriaus valdybą 1989 metams sudaro: Alfonsas Juška — pirmininkas, kun. Alfonsas Babonas, Stasys Garliauskas, Lidija Mingėlienė ir Romas Macionis — vicepirmininkai, Vladas Staškus — sekretorius ir iždininkas, Česys Šadeika — finansų sekretorius, Ona Šadeikienė, Antanina Jonynienė — valdybos narė. Į revizijos komisiją, vietoje pasitraukusios Rožės Ražauskienės, įeina Eugenija Bulotienė pirmininkės pareigoms, o nariais pasilieka Antanas Sukauskas ir Antanas Vaitėnas.

S. Garliauskas

MOKSLO METŲ UŽBAIGIMAS

„Žiburio" lituanistinė mokykla 1988/89 m. užbaigė gegužės 20 d. Tą rytą, vos tik peržengus mokyklos slenkstį jautėsi, kad šis šeštadienis yra skirtingas nuo kitų. Mokiniai pasipuošę tautiniais drabužiais, mokytojai susirūpinę paskutiniais darbais, tėvų komiteto nariai užimti paruošimu salės ir priešpiečių mokiniams.

Suskambėjus skambučiui, klasės auklėtojai eina į klases paskutiniam pabendravimui su savo mokiniais, paskutinėms pastaboms ar patarimams prieš išsiskirstant vasaros atostogoms.

10 val. visi mokiniai, mokytojai ir tėvai dalyvauja šv. Mišiose, kurias atnašauja kun. V. Kriščiunevičius. Po šv. Mišių ir priešpiečių tėvai,mokytojai ir vyresnieji mokiniai renkasi salėn išklausyti dr. A. Norvilo paskaitos „Dvikalbiškumo įgyvendinimas kasdieniniame gyvenime". Paskaita pristatoma labai ryškiai, palieka gerą įspūdį klausytojams. Lieka tik vienas pageidavimas, kad įsigytas žinias sugebėtumėm įgyvendinti.

Po paskaitos, mokiniams įteikimas pažymių knygučių, mokyklos užbaigimo pažymėjimų ir dovanų geriausiems mokiniams. Pradedame VIII-ju sk., kurį baigė 9 mokiniai: D. Gilvydis, R. Janukaitytė, P. Juška, J. Korsakas, L. Maier, M. Mingėla, L. Mitriutė, A. Navasaitytė ir A. Ricci. Gavę pažymėjimus VIII-to sk. mokiniai, paruošti mok. R. Mikulionienės (kuri sutiko perimti vedėjos pareigas), atliko trumpą programą, atsakydami į klausimus,kodėl reikia mokytis lietuvių kalbos.

Mokytojams išdalinus visiems kitų skyrių mokiniams pažymių knygutes, pasižymėjimo lapus ir LB Detroito apylinkės valdybos skirtas geriesiems mokiniams knygas, jauniausieji darželio mokiniai, paruošti mok. T. Underienės, padeklamavo eilėraštuką.

Tėvų kom. pirmininkė, B. Bublienė išreiškė padėką visiems mokytojams ir tėvų komiteto nariams už jų darbą ir apdovanojo visus gražiomis gėlėmis.

Meninę programos dalį atliko mokiniai, pašokdami tris tautinius šokius ir padainuodami dvi dainas. Juos paruošė tautinių šokių mok. V. Viskantienė ir dainavimo mok. M. Šepetys.

Iškilmės baigtos Tautos himnu.

D. D.

SKAUTIŠKA IŠKYLA „PILĖNUOSE"

„Gabijos" skaučių tunto ir „Baltijos" skautų tunto tuntininkai Gina Baukienė ir Jaunutis Zubrickas visus skautus, skautes ir jų tėvelius kviečia į birželio 9, 10 ir 11 dienomis „Pilėnuose" ruošiamą savaitgalio iškylą-stovyklėlę. „Pilėnai" yra skersai kelio nuo „Dainavos" stovyklavietės. Iškylos tikslas – pasiruošimas stovyklai ir mokymasis stovyklauti. Tuo pačiu turėsime progos artimiau susipažinti, pabendrauti, pasilinksminti ir atšvęsti Jonines.

Iškylautojai „Pilėnuose" renkasi penktadienio vakare (po mokyklų ir darbų). Bus susipažinimas ir užkandžiai. Šeštadienį planuojame pilną dieną įvairių įdomių užsiėmimų. Dieną pradėsime 8:30 val. ryto bendrais pusryčiais. Dienos programa apims „Visa tai, ką mes visuomet troškome mokėti, bet iki šiol neturėjome progos išmokti". Vakare, 7:30 val., visi Detroite ir apylinkėse gyvenantieji skautininkai, skautininkės ir svečiai kviečiami atvykti ir prisidėti prie įdomaus tradicinio Joninių laužo.

Sekmadienį dar pabendrausime ir po pietų užbaigsime iškylą.

Dalyvavimo mokestis vienam vaikui tik 5 dol. už visą savaitgalį, įskaitant maistą. Suaugusieji gali atsivežti savo maistą arba įsigyti bilietėlius ir valgyti stovykloje.

Registravimasis **būtinas.** Registracija priimama iki birželio 5 d. Apie dalyvavimą iš anksto pranešama draugininkams arba tuntininkams. Registracija reikalinga vietos ir maisto užtikrinimui. Visi dalyviai atsiveža miegmaišį (o turintieji) ir palapinę.

Tikimės gero oro. Iki pasimatymo!

Detroito tuntų vadovybė

PAVASARIO DŽIAUGSMAI

Nauji vėjai

Pagaliau atkeliavo ilgai lauktas pavasaris. Atgimusi gamta, atgimimo vėjai pučia tėvynėje. Jų gaivumas paliečia ir mus. Neseniai Dievo Apvaizdos parapijos salę žiūrovais sklidinai pripildė studentiškas „Ratilio" ansamblis. Netrukus vėl parapijos salėje — šį kartą: profesionalų ansamblis „Armonika". Lietuviškos veiklos rato centre, yra parapijos, t.y. akkriterijai, apibūdinantys aktyvios parapijos. Bet ir čia nauji vėjai pučia...

Detroito vyr. skautės dainininkės sesutės Kristina Zubrickienė ir Regina Puškorienė dainuoja Clevelande, vyr. skaučių Židinio renginyje.
Nuotr. **V. Bacevičiaus**

Neseniai arkivyskupija uždarė ar sujungė grupę Detroito miesto parapijų. Narių skaičius, religiniai patarnavimai, religinės programos, finansai, tai kriterijai, apibūdinantys aktyvią parapiją. Klebonas kun. Kriščiūnevičius sielojasi parapijos ateitimi. Labai svarbu reguliarus parapiečių dalyvavimas Mišiose. Aktyvi ir gausi parapija mums patiems yra didelis džiaugsmas, kaip pavyzdžiui praėjusį sekmadienį per Mišias bažnyčia buvo perpildyta, nes vyko Lietuvos Vyčių suvažiavimas. Ypatingų švenčių ar renginių proga bažnyčia irgi prisipildo. To norėtųsi kas sekmadienį, o dabar jau to reikia ir dėl diecezijos reikalavimų. Parapijos taryba metų pradžioje numatė ambicingą metų veiklos planą, yra praplėtusi religinę programą. Į socialinių renginių užsimojimus įeina pavasario gegužinė, rudens balius ir Naujųjų Metų sutikimas. Vėl po šiemetinių vasaros atostogų bus rudens sezono pradžioje tradicinis parapijos balius, o metų gale — Naujųjų Metų sutikimas. Viso to pasigedom, tai dabar jau planuokime juose gausiai dalyvauti ir pateisinkim tų renginių atgaivinimą. Šiuo metu parapjos tarybą sudaro: klebonas kun. V. Kriščiūnevičius, J. Jurgutis – pirmininkas, A. Milmantienė – švietimo koordinatorė; administracijos komitetas – K. Jokša, E. Kasputis, A. Viskantas; krikščioniškos tarnybos komitetas – L. Balkus, A. Lingienė; liturgijos — B. Neverauskas, P. Zaranka; švietimo — M. Jankauskienė, K. Petronienė, V. Viskantienė; Lietuvos Vyčių atstovė — M. Smailis.

Gegužinė

Vienas iš „ateities" planų, tarybos jau vykdomas šį sekmadienį – tai linksma ir populiari pavasario gegužinė. Pasimeldę Mišiose, parapiečiai ir svečiai pasklis po parapijos sodelį, pievas, salę ir koridorius.

Gausius svečių automobilius, kad niekam nepritrūktų vietos, statys jauni skautai. Iš virtuvės po visą parapiją sklis skanaus lietuviško maisto kvapas, kurio paruošimą organizuoja A. ir L. Viskantai; vyriausia šeimininkė – O. Abarienė. „Laukinį" maistą su patosu gamins ir patieks sporto klubas „Kovas". Pyragais, tortais ir kava vaišins Lietuvos Dukterų draugija. Gėrimų baru rūpinasi ir organizuoja V. Lelis. Ledais, vaisvandeniais gaivins sesės skautės. Lituanistinės mokyklos ir „Kovas" planuoja įdomius žaidimus ir sporto varžybas. Populiariais laimėjimais rūpinasi: laimės šuliniu – Savickai, didžiąja su bilietais loterija — A. Juška, o gausia daiktinių laimikių loterija — Lietuvos Vyčiai ir Moterų sąjunga. Veiks knygynėlis ir rankdarbių stalas, kurį globoja Detroito ateitininkai. Jie taip pat papuoš salę. Vikrūs „Audinio" šokėjai rūpinsis stalų priežiūra ir indais. Į gegužinės rengimą, padėti tarybai, įsijungė visos organizacijos, kurios naudojasi parapijos patalpomis. Daug nuoširdžių parapiečių atlieka smulkesnius, bet būtinus darbus, kai kurie juos atlieka lyg metinę tradicinę talką – taip Veselkai rūpinasi maisto bilietėlių platinimu, A. Butkūnas muzikos garsų skambesiu. Tik niekas dar neapsiėmė atsakomybės už gerą orą...!

„Armonika" iš Vilniaus!

Šios gražios dienos kulminacinis taškas bus palankių vėjų dėka iš Vilniaus atvykęs „Armonikos" ansamblis. Tai vienas iš populiariausių vienetų Lietuvoje. Juo žavėjosi muzikos mėgėjai ir Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Rytų Vokietijoje, Rusijoje, Gudijoje, Moldavijoje, Gruzijoje, Čekoslovakijoje ir Ispanijoje. „Armonikos" repertuaras platus ir įvairus, apimantis arti 500 kūrinių. Daugybė jų išleistų plokštelių yra pasklidę po pasaulį, įrašyta į vaizdajuostes dešimtys televizijos programinių koncertų. Kolektyvo nariai visi baigę konservatoriją, o jų vadovas St. Liupkevičius pasižymįs gilia scenine nuovoka, talentingai sujungia dainą, muziką ir humorą. Ansamblio koncertai gausiai ir pakartotinai lankomi vyresnių ir jaunų žiūrovų.

Džiaugiamės, kad ir Detroito lietuviai turėsime šiuos brangius svečius. Nekantriai laukiame „Armonikos" koncerto, birželio 4 d., 2 val. Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Įėjimas penki doleriai; visos pajamos skiriamos ansambliui. Viešnagę Detroite globoja Lietuvių Bendruomenė.

Parapijos taryba maloniai kviečia visus, ne tik Detroito, bet plataus Michigano bei Windsoro „kaimynus" į gegužinę, „Armonikos" koncertą — visą birželio dieną, kartu nuotaikingai praleisti.

Danguolė Jurgutienė

PREZIDENTAS ATVYKSTA Į VOKIETIJĄ

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

JAV prez. J. Bush gegužės mėn. pabaigoje, lydimas 500 spaudos atstovų ir kt. patarėjų, atvyksta į Vakarų Vokietiją, greičiausiai išsiaiškinti raketų klausimą. Aišku, su prezidentu skrenda jo žmona Barbara, šarvuotas limuzinas, malūnsparnis. Prezidentas su žmona ir artimiausiais bendradarbiais apsigyvens gražioje Gymnich pilyje, o visa kita palyda aristokratiškame „Bristolio" viešbutyje. Bonną prezidentas pasieks gegužės mėn. 30 d. Po iškilmingo sutikimo su garbės sargyba, himnu, seks priėmimas pas Vakarų Vokietijos prezidentą Veiczekerį, tarnybiniai pasikalbėjimai su kanc. H. Kohliu, kelionė laivu Reino upe nuo Bingen iki Mainzo (puikūs krantai ir vaizdai!) ir iš Bonnos vėl į Londoną pas „Geležinę Lady" Maggie. Jau pasiruošta 24 valandų viešnagei, nes balandžio mėn. Vokietijoje lankėsi JAV slaptoji tarnyba, aptardama visą prezidento maršrutą su vokiečių policija. Į Vakarų Vokietijos sostinę bus sutraukta tūkstančiai policijos, karių, neuniformuotos policijos. Bijoma, pasikėsinimų, kadangi teroristinės raudonosios armijos frakcijos nariai yra paskelbę bado streiką, reikalaudami juos laikyti kaip karo belaisvius ir perkelti visus iš įvairių kalėjimų į vieną vietą. Raudonosios armijos frakcijos simpatikai, užsidengę veidus (mat policija nematomai filmuoja) tūkstančiais demonstruoja miestuose, daužydami bankų, krautuvių langus, padegdami universitetų laboratorijas, įmonių pastatus, iš maisto krautuvių grobdami alkoholinius gėrimus, rūkalus. Numatoma, kad vyriausybė praves įstatymą, draudžiantį demonstruoti uždengtais veidais.

Rašydamas apie Vakarų Vokietijos prezidentą, norėčiau pažymėti, kad jo tėvas Hitlerio metu buvo J. Ribbentropo padėjėjas, daug kartų turėjęs reikalų ir su Lietuvos užsienio reikalų ministerija. Niurnbergo teisme buvo nuteistas 8 m. kalėjimo bausme. Reicho viceministerį gynė jo sūnus advokatas, šiandieninis Vakarų Vokietijos prezidentas, vokiečių kariuomenės karininkas, dalyvavęs Leningrado apgulime. Vokietijos piliečių šiandieninis prezidentas yra mylimas ir gerbiamas, tad nenuostabu, kad antrai kadencijai dabartinį prezidentą jau pasiūlė opozicinė — socialdemokratų partija.

* * *

Naujas JAV pasiuntinys Bonnoje, trijų žvaigždžių ats. gen. Vernon A. Walter jau pradėjo eiti pareigas. Televizija parodė jo pirmą vizitą pas prezidentą, įteikiant jam kredencialus. Per 1.90 m. ūgio bei 2½ centnerio svorio, viengungis – katalikas yra apkeliavęs 108 kraštus. laisvai kalba 7 svetimom kalbom, nerūko, nevartoja jokių alkoholinių gėrimų.

Jis gimė 1917 m. New Yorke anglų emigrantų šeimoje, tačiau savo jaunystę Walter praleido Europoje, dirbdamas tėvo apdraudos įstaigoje. 1941 įstojo į JAV kariuomenę, pradėdamas joje karininko karjerą. Jis tarnavo septyniems JAV prezidentams, daugiausia slaptose misijose. 1945 m. kartu su gen. D. Eisenhoweriu jis pirmą kartą atvyko Vokietijon, eidamas vyr. vadui vertėjo pareigas. Įdomus įvykis Rio de Janeiro pobūvyje: Sov. Sąjungos pasiuntinys, kalbėdamas su V. Walter, pasakė: „Labai blogai, kad amerikiečiai-diplomatai nemoka svetimų kalbų". Valteris į tuos ruso žodžius, puikiai rusiškai atsakė: „da, da ir aš tuo stebiuosi"...

* * *

Mažai amerikiečiai pažįsta senutę Europą. Balandžio „National Geographic" leidinyje (siunčia bičiulis iš Toronto), geografų draugijos prez. Gilb. Grosvenor rašo: Virginijos Sterling mokykloje septintos klasės jaunuolis, užklaustas mokytojo, kokie Europos kalnai tęsiasi nuo Prancūzijos iki Jugoslavijos, ramiai atsakė: „French-Yogoslavian Range", o turėjo būti Alpės!

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

NAUJAS BŪDAS KOVOJ PRIEŠ NUSIKALTIMUS

Illinois valstija pradėjo naują būdą kovoj su nusikaltimais. Tai kūno ląstelių analizė, vadinami DNA tyrimai. Ypač tai gelbsti nustatyti kaltininką moters išprievartavime, o taip pat žmogžudystėje, užpuolime. Tas būdas vadinamas revoliuciniu kovoje prieš nusikaltimus, esąs net geresnis už pirštų nuospaudų naudojimą kaltininkui atpažinti.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Susitarimui: treč., ketv., šešt.
436-5566

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILIJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1166;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.o.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Lietuva ilgisi

ATGIMIMO LAISVĖJE

Lietuvos Aukščiausios tarybos gegužės 18 d. padarytas nuosprendis, kad Lietuva turi būti savarankiška, suvereni, taigi nepriklausoma valstybė, yra Lietuvos liaudies balsas, pareikštas per savo išrinktus atstovus. Dabar Maskvos eilė nutraukti savo ištikimybę Hitleriui, su kuriuo slapta pasirašytos sutarties Maskva vis laikėsi, okupuotą Lietuvą vis turėdama savo griežtoj kontrolėj. Hitleris jau seniai nušluotas. Sovietų Sąjunga turi laikytis ne nacių, o Lietuvos liaudies nuosprendžio. Maskva tikruoju keliu tada pasuks, kai pilnai paklausys Lietuvos liaudies balso, pripažins Aukščiausios Lietuvos tarybos nuosprendį apie suverenumą, išves savo įgulas iš Lietuvos, ištrauks enkavedistų dalilnius ir paliks visiškai laisvas rankas lietuviams nepriklausomai tvarkytis, nesikišdama į Lietuvos vidaus reikalus.

To lietuviai jau seniai ilgisi. Jau 1988 m. birželio 4 d. Arvydas Matulionis, filosofijos daktaras, Pabaltijo sociologų sąjungos pirmininkas, pareiškė apgailestavimą, kad Lietuvoje „ilgus dešimtmečius dominavo ne konstitucinės garantijos, o įsakymai, instrukcijos, kurių struktūra buvo paini ir prieštaringa. Visa tai ne skatindavo savarankišką kūrybinę žmonių veiklą, o paraližuodavo. Todėl kartų kartoms susiformavo savisaugos mechanizmai: palauksiu, pasižiūrėsiu, kas iš to išeis. Beje netiesa, kad žmonės neturi ko prarasti. Liaudies atmintis gyva, žmonės prarasdavo ne tik gerovę, bet ir laisvę, tėvynę, gyvybę".

Po šitokios patirties, visai suprantama, kad Lietuvos žmonės su dideliu atsidavimu ryžosi veržtis į laisvę ir nepriklausomybę, tvarkyti savo šeimų, savo visuomeninį ir valstybinį gyvenimą, kaip sveikas protas ir jų sąžinė veda.

Okupuotos Lietuvos gyventojai nusivylė propagandoje garsintais pažadais. Tame pat „Literatūros ir meno" numeryje tas pats autorius rašo: „Praėjo septyniasdešimt tarybų valdžios metų ir tebekalbama apie socializmo kūrimą. Nesąmonės!".

*

Ilgametė patirtis atvėrė gyventojams akis ir parodė, kaip tušti komunistų pažadai. Tas pats minėto straipsnio autorius paskelbė: „Milžiniškas entuziazmas laidavo didžiulės, turtingos resursų šalies pasisekimą. Tačiau kyla pagrįstas klausimas, kokie galėjo būti pasisekimai, jei nebūtų socializmo deformacijos! Neabejotinai didesni. Štai, pavyzdžiui, 1940 m. Estijos ir Suomijos pramonė, žemės ūkis buvo maždaug išsivystę, o dabar suomiai lenkia estus, Estijos liaudies ūkis vienas labiausiai išvystytų Sovietų Sąjungoje. Taigi galima teigti, kad deformacija smarkiai stabdė visuomenės vystymąsi, o kai ką stumte stūmė į pasipriešinimo eiles".

Toliau aiškinama, kad tokios deformacijos poveikyje pradėta „vykdyti planą", o ne plėsti gerą produkciją. Tas smarkiai stabdė vystymąsi. „Geras darbas prarado vertybės statusą", o viskas, kas pasiekta, tai ne baudžiamojo-komandinio aparato dėka.

Suprantama, kad žmonės iš tokios slopinančios padėties ryžosi išsiveržti, atstatyti laisvą ūkį ir laisvą gyvenimą, kur žmogaus iniciatyva nebūtų slopinama kvailos sistemos kontrolinių varžtų. Lietuvos žmonės, per savo rinktus atstovus, pareiškė pasiryžimą gyventi suverenų, laisvą gyvenimą, ir Maskva turėtų kaip galint greičiau nuimti varžtus, atsisakyti kolonialinės imperijos valdos, grąžinti tą laisvę, kurią atėmė nacių padedama. Laikas tvarkyti reikalus taip, kaip žmonės nori, o ne kaip Hitleris Maskvą paskatino.

Lietuvos gyventojai nesugrįžtamai priėjo laikmetį, kada suverenumas, nepriklausomybė politikoje ir ekonomikoje pasidarė būtinybė, ir Maskva turi tam nusilenkti. Net ir „Gimtajame krašte" dar šių metų sausio 11 d. buvo Kazimiero Antanavičiaus paskelbta: „Stovėdami prie krizės slenksčio, nuspręskime, ar vis dar laikytis per septyniasdešimt metų puoselėtų, bet ekonomiką žlugdančių dogmų, ar pamatyti kolektyviai egzistuojančius ekonomikos dėsnius ir pabandyti žengti pasaulyje išmėgintais ir efektyviai veikiančiais prekinių, piniginių santykių (ekvivalentinių mainų, rinkos ekonominių ūkio reguliavimų) keliais. Kiek dar turėsime smukti, kol pamatysime, kad svarbiau yra gyventi, nei dogmas saugoti?" Šios užuominos metų pradžioje dar buvo ne taip drąsios, bet dabar jos jau prasiveržė ryžtu tvarkytis savarankiškai, kad ne žodžiais, o tikrovėje būtų pasiekiamas ekonominis teisingumas ir gerovė. Komunistinė nuosavybė ūkiniam gyvenimui yra papjautis. Tame pat straipsnyje K. Antanavičius pabrėžia, kad „neįmanoma būti šeimininku, nežinant kieno turtu disponuoji". Tokioje komunistinėje sistemoje neįmanomi nei teisingi mokesčiai, nei ugdymas privačios iniciatyvos sukti didesnės pažangos ir tikresnių laimėjimų kryptimi.

*

Lietuvos gyventojų reikalavimas ūkinės ir politinės laisvės ir nepriklausomybės yra padiktuotas ilgų dešimtmečių skaudžios patirties. Maskva turi atsisakyti kolonialinės „globos" Lietuvai ir atidaryti duris į savarankų gyvenimą.

Tai liūdnos patirties padiktuota būtinybė. Teisingai komunistinės sistemos krizę įvertino Edvardas Rudys „Gimtojo krašto" š.m. vasario 8 d. numeryje, paskelbdamas straipsnį „Kolūkiai — Stalino kūdikiai. Bendras katilas nesotus". Turėdamas prieš akis laisvojo pasaulio ūkį, jis paskelbė: „Kai palyginame rezultatus su išsivysčiusių kapitalistinių šalių, esame atsilikę beviltiškai. Turėdami beveik du trečdalius pasaulio juodžemio, 22 procentus grūdų už auksą perkame užsienyje, o jeigu įvertintume visus importuojamus maisto produktus, išeitų, kad kas antrą kilogramą grūdų perkame užsienyje... Dirbantys žmonės yra prievarta sujungti bendram darbui ir bendram skurdui".

Sovietų Sąjunga jau žengė vieną žingsnį gera kryptimi. Okupuotoje Lietuvoje žmonės gali laisviau pasisakyti spaudoje, laisviau burtis į reikalingus sąjūdžius. Jau labai laikas Maskvai panaikinti užsilikusius ryšius su Hitleriu, atsisakyti kolonialinio pavergimo Lietuvoje, leisti nekliudant gyventi nepriklausomu gyvenimu.

Juoz. Pr.

LIETUVIŲ FONDO ANKETOS DUOMENYS

ANTANAS JUODVALKIS

Lietuvių fondo tarybos pirm. Stasio Baro iškelta mintis patirti LF narių nuomones kai kuriais Lietuvių fondo veiklos klausimais rado pritarimą taryboje ir buvo paruošta anketa. Anketa kartu su 1988 metų apyskaita bei kvietimu į LF narių suvažiavimą pasiųsta visiems Lietuvių fondo nariams. Kaip ir tikėtasi, atsiliepusių ir grąžinusių anketas su savo trumpesnėmis ar ilgesnėmis pastabomis nebuvo didelis, bet pakankamas, kad susidarytų bendras vaizdas apie Lietuvių fondo dabartį ir ateitį.

Buvo pasiųsta 4536 anketos, o su atsakymais grąžino 209 nariai arba 4.6%. Lietuvių fondo veiklą plačiau komentavo 85 nariai. Buvo ir tokių, kurie siųsdami įgaliojimus, negrąžino anketos, bet išreiškė pasitenkinimą ir pritarimą dabartinei Lietuvių fondo veiklai (tie čia neįskaityti).

Štai tos anketos klausimai ir atsakymai

	Taip	Ne
1. Ar siektinas 10 milijonų dol. pagrindinis kapitalas?	171	28
2. Ar LF vadovybė pakankamai deda pastangų, telkiant pagrindinį kapitalą?	169	13
3. Ar esate patenkintas-a gaunama LF informacija apie:		
a. Kapitalo telkimą	172	13
b. Kapitalo investavimą	149	34
c. Pajamų-išlaidų apyskaitą	178	16
d. Pelno paskirstymą (jeigu neigiamas atsakymas, prašome žemiau paaiškinti)	158	29
4. Ar turite sudarę testamentą?	153	49
5. Ar jame skiriate Lietuvių Fondui auką?	41	95
6. Penkių milijonų dol. pagrindinio kapitalo sutelkimo proga, bus išleistas antras LF leidinys, kuriame bus paskelbti visi aukotojai, paaukotos sumos ir nuotraukų albumas		
a. Ar turite LF pirmą leidinį?	114	83
b. Ar numatote užsisakyti antrą leidinį?	105	78
c. Prisiųsiu nuotrauką ir biografines žinias	105	78
d. Padidinsiu turimą įnašą	97	54
e. Įamžinsiu savo artimuosius	81	77
7. Ar dalyvaujate LF narių metiniuose suvažiavimuose:		
a. Asmeniškai	34	111
b. Įgaliodamas kitą narį	151	13

Čia ir bandykime pažvelgti į narių pasisakymus. Kaip minėjau, savo pageidavimus dėstė 85 nariai, išreikšdami savo norus vienam sakiny ar ištisame puslapyje. Juos visus čia suminėti nėra tikslo, o paimsime tik būdingesnius, parodančius savo pažiūrą į Lietuvių fondą.

Vienas narys iš New Yorko apylinkių rašo: „Pelno skirstymu esame nepatenkinti dėl to, kad iš jo nieko nesirengiama skirti Lietuvoj naujai iškilusiam tautiniam judėjimui paremti. Į tą judėjimą ir pasaulinę reakciją žvelgiant, atrodo, kad ten vykstančios apraiškos yra daug efektyvesnės, Lietuvai savarankumo siekiant, negu išeivijoj vykdoma laisvinimo akcija. Todėl jau yra atėjęs laikas kartu su pavieniais asmenimis į paramą įsijungti ir mūsų fondams". Apeliuoja į Lietuvių fondo pradininkus, prašydami šį klausimą apsvarstyti ir dėti reikiamas pastangas duoti Lietuvių fondo pelno skirstymui naują kryptį anksčiau pažymėta prasme. Savo pastabas baigia šiais žodžiais: „Mus stebina taip pat toji statuto nesąmonė, kad LF tarybos ir valdybos pirmininkai pelno skirstyme turi teisę dalyvauti tik patariamu balsu".

Tai vienas būdingesnis pasisakymas apie Lietuvių fondo pajamų panaudojimą. Mintis nėra nauja, nes panašių siūlymų girdisi ir kitų organizacijų susirinkimuose, nors siūlytojai dažnai nėra Lietuvių fondui paaukoję nė minimalinės sumos — 100 dol., reikalingos tapti nariu ir dalyvauti L. Fondo veiklos svarstymuose. Ir šiuo atveju kalbama apie paramą laisvinimo akcijai, nors Lietuvių Fondas sukurtas švietimo, kultūros ir jaunimo veiklai remti, o Lietuvos laisvinimo reikalams yra kiti fondai. Kodėl jų nematome?

Rašoma apie statutines nesąmones, tad ir pradėkime nuo jų. Jei yra reikalo, keiskime ir pritaikykime šio laiko gyvenimui, o organizacijos vadovybė yra renkama įstatuose paskelbtais ir narių priimtais nuostatais. Už įstatų vykdymą vadovybė yra atsakinga prieš narius ir valstijoje veikiančius įstatymus. Sauvaliavimai yra baudžiami.

Štai ir antras pasisakymas: „Per šitaip LF užšaldytą kapitalą praradome didelių kultūrinių vertybių, vispusiškai nuskursdami. Jei nuo pat pradžios lėšos būtų buvę telkiamos atskiriems uždaviniams ir paskiriamos dar gyviems ir pajėgiems įvairių kultūros šakų specialistams, šiandien turėtume stambių istorijos, politikos ir teisių mokslo studijų, kalbos ir literatūros ir kitokių mokslinio pobūdžio darbų. Ir tai būtų Lietuvai pats geriausias kraitis".

„Iš procentų dalinamos stipendijos yra nieko kito vertos kaip stipendijatams jų privataus gyvenimo gerovei užtikrinimas. Kuo gali lietuviškam reikalui pasitarnauti technologijos mokslo profesionalai, medikai ir jiems panašūs..."

„Vietoje paskelbtų aukotojų vardynų, paskelbkite stipendijas gavusiųjų vardus, profesijas ir iš jų sulaukiamas aukas. Tikrai būtų įdomu skaityti, kiek tos atnešė naudos ir kiek praradimo..." (Laiškas rašytas mašinėle be lietuviškų ženklų).

Rūpestis stipendijomis yra svarbus, nes ir suvažiavimuose bei spaudoje yra svarstomas. Svarsto ir LF taryba, o stipendijas skiria pelno skirstymo komisija, pasirėmusi gautomis rekomendacijomis ir nustatytomis sąlygomis. Jau ne vieną kartą buvo rašyta spaudoje ir laiškais informuoti LF nariai apie Lietuvių fonde veikiančius kitus fondus, kurių pajamos turi būti naudojamos pagal aukotojo nurodymą. Šiuo metu tokių fondelių (čia mes vadinsime „fondeliais", kad nemaišyti su LF) yra 11. Aukotojo valia yra gerbiama ir jo nurodymai vykdomi. Yra palikimų, kurių pajamos turi būti naudojamos tik žemės ūkio ar medicinos mokslus studijuojantiems lietuvių kilmės jaunuoliams. Yra ir platesnės apimties fondelių, kurių pajamos turi būti skiriamos lituanistiką ar bendruosius mokslus studijuojantiems lietuvių kilmės studentams. Ir LF vadovybės ir pelno skirstymo komisijos šiais atvejais rankos yra surištos, nes tenka vykdyti aukotojo valią. Dar gyvų narių įsteigti fondeliai gali būti peržiūrėti ir su jų sutikimu nukreipti kitiems tikslams paremti, bet jau mirusiųjų valios pakeisti niekas negali.

Jei lėšos būtų buvusios telkiamos atskiriems uždaviniams, tai šiandien L. Fondo nebūtų ir netektų apie tai rašyti. Ir vis dėlto su Lietuvių fondo parama yra išleista nemažai mokslinių veikalų.

Štai kito LF nario nauja mintis: „Netikiu LF išlikimui nūdieniniame idealistiniame ir džentelmeniškame stiliuje, perėmus jo vadovybę jaunesnei generacijai. Tuo nekaltinu ir nesmerkiu mūsų jaunimo, bet tai rodo ir kitų tautybių fondų likimas... Ir ne tik kooperatinių organizacijų, bet ir privačių nuosavybių savininkų santaupų sunykimas, kartoms keičiantis."

Ką į tokį samprotavimą galima pasakyti? Tikėkime, kad lietuvių vidurinioji karta bus taip pat nemažiau idealistinė, kaip ir vyriausioji, ir LF parama bus tinkamai naudojama ir toliau, nes gražių pavyzdžių turime.

Floridiškis pensininkas, žinomas laikraštininkas ir visuomenininkas, pritaria siekti 10 milijonų dol. pagr. kapitalo, peržiūrėti investavimus, atsisakant žemės ūkio, šiuo metu duodančio, kad ir nedidelį nuostolį, pravesti narių verbavimą jaunosios išsimokslinusios lietuvių kartos tarpe, nes jie, gaudami gerus atlyginimus, galėtų lengvai pagreitinti LF kapitalo augimą.

Iš kito pasviečio — Kalifornijos žinomas ir reiklus laikraštininkas rašo, kad tokią painią problemą sunku trumpai išreikšti, kad pelnas skirstomas ne visada patiems svarbiausiems tikslams ir kur gal reiškiasi pasaulėžiūrinės simpatijos, bet tai natūralu ir baigia šia pastaba: „Apskritai, skirstoma neperblogiausiai".

Kitose anketų pastabose yra daugiau individualių, savąją veiklos sritį liečiančių pageidavimų. Net keli nariai norėtų matyti nors ir simbolinę paramą dabartinei Lietuvai, remiant laisvėjimo procesą. Bet kaip tą reikalą tvarkyti, nepasiūlo.

Gal pats paprasčiausias būdas Lietuvai paremti būtų čia atvykstantiems studijuoti ar mokslo laipsniams įsigyti Vilniaus universiteto studentams suteikti stipendijas kišenpinigių forma, nes jie neturi dolerių būtiniems reikalams įsigyti. Prie esamos Lietuvoj padėties, bet kokia parama dabar turi eiti per Maskvą ir tuo pačiu būtų remiama Kremliaus komunistinė valdžia. Maskva jau ne kartą pademonstravo savo galią, neduodama vizų mūsų veikėjams ir net grąžindama jau pasiekusius Maskvą turistus. Kol kas padėtis dar nedaug skiriasi nuo stagnacijos laikų, nors komunikacijos srityje įvyko ryškių teigiamų pasikeitimų — susirinkimai, spauda, radijai, TV. Bažnyčia laisviau ir be baimės demonstruoja, kalba, rašo ar meldžiasi.

Kad išeivijos lietuviai stipriai remia organizuotą pagalbą (istorijai popierius bei kiti reikalai) ir asmeniškai sau artimesnių ideologinių organizacijų atsisteigimą, yra siektinas reiškinys, bet Lietuvių fondas yra suvaržytas įstatais ir valstijos įstatymais. Dar tebėra daug nežinomųjų ir netikrumo.

Likviduoti turimus fondus dar yra per anksti ir negalima pažeisti aukotojų valios.

Savo nuomonę pridėdamas, norėčiau pareikšti, kad Lietuvių fondo niekad nereikėtų likviduoti, net Lietuvai iškovojus pilną nepriklausomybę, nes parama išeivijos veiklai bus visada reikalinga, o ji ateitų kaip tik iš išaugusio fondo pajamų. Valstybei nereikėtų ieškoti užsienio valiutos savo tautiečių veiklai remti.

Dėl L. Fondo leidinio yra daugumos pritarimas, bet yra ir kitokių nuomonių. Vieni norėtų LF leidinį gauti, kaip dovaną, kitiems atrodo leidinys leistinas tik tuo atveju, jei išlaidos bus padengtos iš prenumeratos mokesčio, dar kitiems — leidinys leistinas, kaip LF informacijai naudinga priemonė. Visų nuomonės įdomios ir LF vadovybė jungiasi prie daugumos.

Yra ir vienas pasiūlymas įvesti dar vieną premiją ir skirti ją LB valdybos aktyviausiam metų veikloje valdybos pirmininkui-ei. Manau, kad tokia premija būtų ne pro šalį, tik reikėtų plačiau aptarti ir skirti ne tik LB veikloje pasireiškusiam asmeniui, bet ir kitose organizacijose, nes LF nėra tik JAV LB veiklai remti. Premiją būtų galima pavadinti **visuomenininko** premija. Jei tokios premijos paprašytų JAV LB Kultūros taryba, kuri tvarko ir kitas LF finansuojamas premijas, manau, pelno skirstymo komisijoje rastų pritarimo.

Po kelis pasisakymus yra dėl pelno skirstymo, dėl investavimo, dėl nekilnojamo turto, dėl tarybos rinkimų, dėl jaunimo įtraukimo, dėl stipendijų teikimo ir kt. Visos pareikštos nuomonės ir sugestijos tarybos ir valdybos narių yra studijuojamos ir bus bandoma jomis pasinaudoti, telkiant kapitalą, darant investavimus ar skirstant pelną. Pavieniam asmeniui reikalai vienaip atrodo, o arčiau visų reikalų stovintiems ir turintiems žinias apie visą veiklos kompleksą kitaip atrodo. Rasti saliamonišką sprendimą skirstant paramą, kai tik vienas ketvirtadalis prašomų sumų gali būti patenkinta, nėra lengva. Vis atsiras nepatenkintų, nes kiekvienas prašytojas yra įsitikinęs savo darbo reikšme ir tik jam teikiama parama.

Kai kas norėtų smulkesnės informacijos apie investavimus, pelno paskirstymą ir kapitalo telkimą. Pelno paskirstymo duomenys visiems nariams išsiunčiami atskirais laiškais, o metiniam suvažiavimui prie apyskaitos ir kitų duomenų, pridedama tik santrauka, kad būtų

(Nukelta į 5 psl.)

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

EDMUNDAS JAKAITIS

Novelė

3

Politrukų kalbėti sustiprinimai pasirodė, kad buvo toliau, negu sakyta. Traukimąsi trukdė nuolatiniai žemai skrendą priešo lėktuvai. Kiekvienas toks antpuolis palikdavo kelioliką nejudomai sukritusių draugų. Jie pasirodydavo taip netikėtai ir pradingdavo taip greitai, kad nebuvo laiko nei šautuvo pakelti. Kur tie raudonieji sakalai? Kur tie dainose išgarbinti tankistai? Myša, sunkiai vilkdamas kojas, pirmą kartą ėmė abejoti Raudonosios Armijos galybe, Didžiojo Mokytojo sugebėjimais, Partijos neklaidingumu.

Kiekviena diena, kiekvienas nužengtas žingsnis, artino Myšą prie tėvynės. Ten jis bus pagirdytas ir gaus sriubos iki soties. Nusinešioję iki plikų padų batai bus pakeisti naujais. Padvokę nuo prakaito marškiniai bus išskalbti. Partija jų neapleis. Tai vis politrukų tvirtinimai.

Dulkėtas vieškelis vingiavo pro slėnį. Kalvos atrodė, kad juos slėpė nuo netikėtų lėktuvų antpuolių. Nors kelio galo ir nesimatė, bet žvilgsniai, nukreipti pirmyn, tikėjosi pažadų išsipildymo. Staiga iš abiejų pusių kelio, ant kalvų, pasirodė du didžiuliai tankai. Motorų ūžesys reiškė nepaprastą jų galingumą. Pagaliau... savieji! Džiaugsmingi šūkiai pasklido ore. Sujudo vilkstinė. Pasigirdo daina, garbinanti tankistus. Dainai neįsibėgėjus, raudoni liežuviai išsiveržė iš tankų patrankų. Šūvių trenksmą palydėjo virš galvų pralenkiančių sviedinių ūžesys. Sąmyšis nutraukė dainą. Iš abiejų pusių kelio pastatyti garsiakalbiai prašneko rusiškai su keistu akcentu. Kaip susitarę, aplinkinėse kalvose pasirodė dar du tankai. Iš garsiakalbio kalbėjo apie beviltišką padėtį, beprasmį priešinimąsi. Myša netikėjo savo ausimis. Įsakmus balsas liepė sumesti šautuvus į griovį ir žygiuoti toliau, kaip geriems kariams pridera.

Nepaklusti nebuvo prasmės. Aiškiai jie buvo apsupti. Sunku buvo skirtis su šautuvu. Tiek kartų valytas, teptas ir blizgintas, turėjo pasilikti pagriovyje.

Prasidėjo sunkios belaisvio dienos. Kaip gyvulių kaimenė, apsupta spygliuotomis vielomis, tūnojo ar saulei kaitinant, ar lietui lyjant. Permirkusi apranga buvo saulėj džiovinama. Kaušas kažkokių žalesų sriubos su bulve, o kartais ir be jos, buvo dienos maistas. Po kelių savaičių maisto nepriteklius ėmė rodyti savo žymes. Nuolatinis alkis silpnino jėgas. Riekė duonos pasidarė svajone.

Rudeniop stovykloje prasidėjo kažkoks judėjimas. Kiekvieną dieną būrelis išžygiuodavo nežinion. Vieną dieną ir Myšai atėjo eilė. Žygiavo dieną, žygiavo naktį. Rudens lietus permerkė milinę. Kūnas buvo apdengtas šlapiais drabužiais. Kūno šilima neįstengė išdžiovinti marškinių. Šaltis skverbėsi iki kaulų. Vanduo žliuksėjo kiauruose batuose. Tai nebuvo žygiavimas, tai buvo išbadėjusių, nusilpusių žmogysčių masės slinkimas purvinu rudens keliu. Sargybinių balsai, kaip išmokytų avis ganyti šunų, lojo „Los! Los!" Nereikėjo mokėti vokiečių kalbos, kad supratus šūkavimo reikšmę. Atsilikus nuo kolonos, durtuvas užmautas ant šautuvo, atsiremdavo į nugarą.

Beviltiška padėtis atbukino Myšos jausmus. Jam pasidarė viskas be reikšmės, be tikslo. Kas kariauja, kodėl kariauja, kas laimės, tai klausimai, kurie jam mažiausiai rūpėjo. Kaušas šilto viralo vaidenosi jo vaizduotėj. Juodos duonos riekė? Už ją jis būtų atidavęs pusę savo gyvenimo. O gal ir visą, kad tik galėtų be alkio numirti. Sočiai numirti pasidarė jo svajonė.

Tuo tarpu dangus apsitraukė tamsiais debesimis. Kur nepažvelgė, niūrūs debesys nieko gero nežadėjo. Protarpiais tolumoje sužaibuodavo. Žaibavo kairėj, žaibavo dešinėj. Keista, bet perkūnijos jis negirdėjo. Jį apgaubė ramybė ir pasijuto lengvas, pakibęs ore. Akyse mirgėjo. Buvo tai žaibai? Staiga geliantis skausmas nugaroje sugrąžino tikrenybėn. Durtuvo smaigalys atsirėmęs į nugarkaulį, pašokdino nusilpusį kūną. Šilta srovelė tekėjo jo nugara. Keliai pradėjo linkti, kojos nebeklausė. Veidas pajuto vėsų purvo minkštumą. Šūksniai „Los! Los!" tolo. Jį apsupo maloni ramybė. Užviešpatavo tyla.

Monotoniškas dundesys, ritmingas drebinimas pabudino Myšą. Jis gulėjo ant vagono grindų. Kietos, šaltos grindys deginte degino žaizdą nugaroje. Jis jautė, kaip ant nugaros krekėjo kraujas. Pakreipęs galvą, tamsoj įžiūrėjo likimo draugus, susėdusius suglaustomis nugaromis. Visi tylėjo. Kiekvienas buvo užimtas savo mintimis. Myša matė virš savęs žvaigždėtą dangų, jautė tyrą orą. Taip, kaip gimtinėj. Oras kvepėjo plačių stepių laukinių gėlių kvapu. Švelniai ratai riedėjo minkštu debesų keliu. Kelias tolimas, bet mielas. Jau tolumoje matėsi Uralo kalnų viršūnės. Už jų — namai, tėvai, draugai. Saldus miegas nutraukė jo svajas.

(Bus daugiau)

KUNIGO JONO PAKALNIŠKIO JUBILIEJUS

P. PALYS

Kunigas Jonas Pakalniškis, Apreiškimo parapijos Brooklyne, N.Y. klebonas, šiais metais švenčia dvigubą jubiliejų — 50 metų kunigystės ir 75 metų amžiaus. Jis Apreiškimo parapijoje vikaro ir klebono pareigose išbuvo 32 metus. Tai reto darbštumo, pareigingumo ir kuklumo kunigas. Paskutiniųjų trejų metų laikotarpyje išpuošęs bažnyčios vidų, sutvarkęs pradėjusius „streikuoti" vargonus, parapijos skolomis neapsunkinęs, pasitraukia iš klebono pareigų ir išeina į užtarnautą poilsį. Ta proga, kreipiausi į kleboną kun. Joną Pakalniškį, prašydamas atsakyti keletą klausimų.

— Kur ir kada gimėte, augote ir mokslus ėjote?

— Gimiau New Yorke 1915 m. sausio 1 dieną. 1921 m. su tėvais grįžome į Lietuvą ir apsigyvenome Vevirženuose, Kretingos apskr. Lankiau Vevirženų pradžios mokyklą, mokiaus Švėkšnos „Saulės" ir Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijose ir Kauno Kunigų seminarijoje. Baigiau Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakultetą. Kunigu buvau išventintas 1939 m. birželio 3 d.

— Grojate pianinu ir vargonais. Kada turėjote laiko skirti muzikos mokslui ir kur jos mokėtės?

— Mėgau muziką nuo pat jaunystės, ypač pianiną ir vargonus. Pianinu pradėjau mokintis būdamas 4 gimnazijos klasėje. Muzikos mokytojas man buvo patikėjęs pianino raktą. Mokiausi laisvalaikiu. Padėdavo gimnazijos mokytojas ir parapijos vargonininkas. Esant Kauno arkikatedros vikaru, pianino pamokas ėmiau pas pianistę J. Rajauskaitę. Vokietijoje, Miunchene, lankiau Haendelio konservatorijoje vargonų klasę. Konservatorijoje išbuvau dvejus metus iki išvykimo į Ameriką. Būnant vikaru Apreiškimo parapijoje, muzikas, vargonų virtuozas Jonas Žukas man daug padėjo vargonų muzikos mene.

— Tapęs kunigu, kur pradėjote pirmuosius kunigystės metus?

— Po kunigystės šventimų buvau paskirtas Kauno arkikatedros vikaru ir „Saulės" pradžios mokyklos kapelionu. Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, buvau paskirtas į Pagirių parapiją vikaru, kur klebonu buvo kun. V. Dabušis. 1942 metais vėl buvau grąžintas į Kauno arkikatedrą vikaru ir II ir X gimnazijų kapelionu.

— Koks Jūsų šviesiausias prisiminimas iš Lietuvos?

— Arkivyskupo Centozo, popiežiaus legato Lietuvai ingresas į Kauno arkikatedrą. Jis iš arkivyskupo J. Skvirecko sosto į pilną katedrą žmonių prabilo lietuviškai: „Garbė Jėzui Kristui". Visi tikintieji tvirtu balsu atsakė „Per amžius Amen". Toliau jis lietuviškai paskaitė, kaip džiaugsmingai lietuviai pasitiko popiežiaus atstovą įvairiose stotyse, jam važiuojant į Lietuvą. Vilniaus krašto grąžinimas Lietuvai ir lietuvių krepšininkų laimėjimas Europos čempionato.

— Kada iš Lietuvos pasitraukėte, kur apsistojote ir ką veikėte?

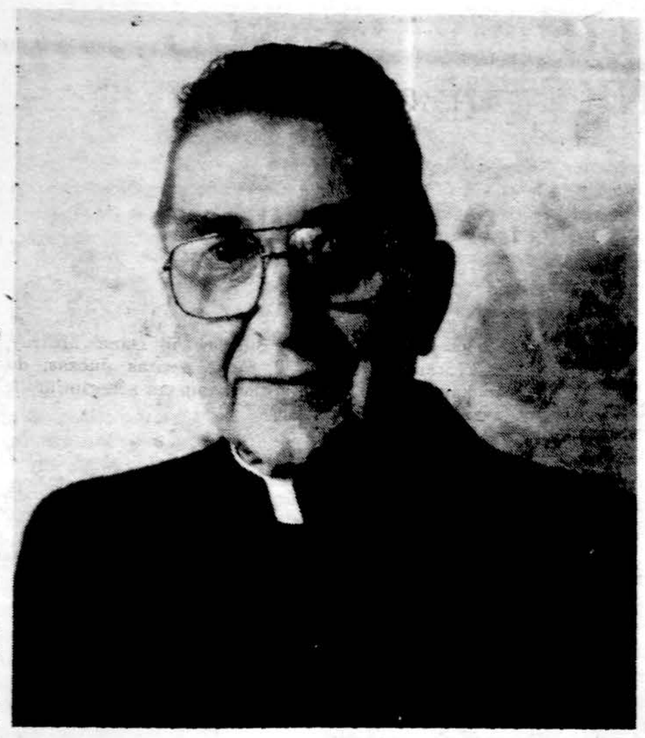

Kun. Jonas Pakalniškis — jubiliatas

— Iš Lietuvos pasitraukiau 1944 m. spalio mėn. pradžioje, važiuodamas dviračiu. Atsiradęs Vokietijoje, apsigyvenau Berento miestelio klebonijoje. Buvau paskirtas Dancigo, Gottenhafeno ir Dirschau lietuvių pabėgėlių kapelionu. Artinantis sovietų kariuomenei, atvykau į Miuncheną, kur buvau paskirtas seselių (Schulschwester) kapelionu. Mieste gyvenantieji lietuviai naudojosi vokiečių bažnyčia, o aš ten buvau vargonininkas.

— Kada atvykote į JAV, kaip vyko čia įsikurti ir kokiose parapijose apaštalavote, iki buvote paskirtas Apreiškimo parapijos klebonu.

— Į Ameriką atvykau 1947 m. Apreiškimo parapijos klebonas kun. J. Aleksiūnas tuojau paprašė pavaduoti parapijos kunigus jiems išeinant atostogų. Lapkričio mėn. gavau vyskupo paskyrimą į Šv. Jurgio lietuvių parapiją. Ten labai trumpą laiką užsibuvus, buvau paskirtas į Apreiškimo parapiją. Čia dirbau su jaunimu, ateitininkais, skautais, Lietuvos vyčiais ir kitose organizacijose. Veždavau jaunimą į stovyklas ir pats su jais stovyklavau. Šeštadieninėje Maironio mokykloje 20 metų dėsčiau tikybą. 1966 m. buvau paskirtas vikaru į Viešpaties Atsimainymo parapiją Maspeth, NY. Iš ten 1978 m. klebonu Apreiškimo parapijoje Brooklyne, NY.

— Kiek ilgai išbuvote klebono pareigose ir kas šalia pastoracinio darbo Jums suteikė daugiausia rūpesčių?

— Klebonu išbuvau 11 metų. Sunkiausios ir labai varginančios klebono pareigos yra administraciniai darbai, kurie nieko bendro neturi su kunigyste. Administracinės pareigos atima daug daugiau laiko negu pareigos, kurias reikėtų skirti pastoracijai.

— Kas Jus labiausiai džiugino būnant Apreiškimo parapijos klebonu?

— Apreiškime man esant, mane labiausiai džiugino parapiečių nuoširdumas ir dosnumas, graži bažnyčia, vargonai ir gražus choro giedojimas. Bažnytinė muzika mane patraukė į kunigystę ir iki šiol ja džiaugiuos ir ją labai vertinu.

— Pasitraukiate iš klebono pareigų ir rengiatės poilsiauti. Kur žadate apsistoti ir ar Jūsų nepavilios šiltesnieji kraštai?

— Apsigyvensiu Douglaston, NY., vyskupo Mugavero rezidencijoje, kunigų pensininkų namuose. Gyvensiu arti savo buvusių parapiečių ir bendrai lietuvių.

— O dabar paskutinis klausimas. Ko palinkėsite Apreiškimo parapijai ir jos parapiečiams?

— Iš visos širdies linkiu Apreiškimo parapijai dar ilgus metus gyvuoti, užlaikant lietuviškas tradicijas, skelbiant Dievo žodį gražia mūsų lietuviška kalba, remiant parapijos kunigų sumanymus, jų veiklą ir padedant jiems nugalėti gyvenimo sunkumus.

Ačiū, kunige Jonai Pakalniški už šį pasikalbėjimą. Visų parapiečių vardu dėkoju Tau už ilgų metų tarnybą Apreiškime. Džiaugiamės, kad pasirinkai ne „šiltuosius kraštus" ir pasilieki mūsų artumoje. Mes tikime, kad dažnai Tave galėsime susitikti ne tik Apreiškime, bet ir mūsų namuose!

Tegu Aukščiausias Tau suteikia ilgas ir kuo gražiausias poilsio dienas, nes Tu jas esi užsitarnavęs.

LIETUVIAI FLORIDOJE

Daytona Beach, FL

BENDRUOMENĖS SUSIRINKIMAS

Gegužės 16 d. Prince of Peace parapijos mokyklos salėje, Ormond Beach, įvyko LB Daytona Beach apylinkės susirinkimas. Susirinkimui vadovavo apyl. pirmininkas Juozas Paliulis, sekretoriavo dr. Vanda Majauskienė.

Pirmininkas Juozas Paliulis pasveikino susirinkimo dalyvius ir padėkojo už atsilankymą. Pagal priimtą darbotvarkę jis padarė apylinkės veiklos apžvalgą. Valdyba rūpinosi lituanistiniu švietimu ir, kiek sąlygos leido, tam tikslui rinko aukas.

Vasario 16-tosios Nepriklausomybės šventės proga buvo renkamos aukos Lietuvių Bendruomenei ir pagalbos Lietuvai fondui. Šios kolonijos lietuviai gausiai tiems tikslams aukojo, buvo surinkta 2075 dol. (aukojo 49 asmenys ar šeimos). Visiems aukotojams pirmininkas nuoširdžiai padėkojo. Valdyba, prieš Gorbačiovui atvykstant į Ameriką, pati rašė ir kitus ragino rašyti laiškus prezidentui, senatoriams ir atstovų rūmų nariams, prašant konferencijoje iškelti ir pavergtos Lietuvos klausimą. Į tai buvo iš kai kurių asmenų gauti palankūs atsakymai.

Prieš pat Vasario 16-tąją valdyba aplankė savo distrikto kongresmaną, jam įteikė trumpą informaciją apie Lietuvą ir dabar vykstančius laisvės ir nepriklausomybės siekiančius sąjūdžius. Buvo paprašyta, progoms iškilus, paremti Lietuvos laisvės bylą, į ką kongresmanas palankiai atsiliepė, pažadėdamas paramą.

Valdybos iniciatyva ir pastangomis buvo suruoštas sėkmingai praėjęs sol. Nelės ir muz. Arvydo Paltinų koncertas, tuo praturtinant šio lietuvių telkinio kultūrinį gyvenimą.

Atsiradus galimybei į okup. Lietuvą siųsti geras, vertingas knygas, buvo prašoma visų kolonijos lietuvių knygas paaukoti, jas įteikiant dr. Vytautui Majauskui (jis rūpinasi knygų vajumi ir jų persiuntimu į okup. Lietuvą) arba valdybos nariams bei atnešant į parapijos salę lietuviškųjų pamaldų dieną.

Apie apylinkės iždą trumpą pranešimą padarė iždininkas dr. Vytautas Majauskas. Apylinkė neturtinga. Visi surinkti pinigai yra persiunčiami į JAV LB iždą. Kasoje iš solidarumo mokesčių yra apie 150 dol. Dr. Majauskas, baigdamas savo pranešimą, pažymėjo, kad Lietuvių Bendruomenė šiame telkinyje nori taikaus sugyvenimo, bendruomenininkai aktyviai dalyvauja kitų organizacijų veikloje, ją remia, visada ir visur nuoširdžiai prisidės prie kitų organizacijų darbų, drauge prašoma paramos ir Lietuvių Bendruomenės darbams. Dirbkime drauge, nes visų tikslas — nepriklausoma Lietuva.

Jurgis Janušaitis padarė trumpą pranešimą apie įvykusį LB Floridos apygardos suvažiavimą St. Petersburge ir suminėjo būdingesnius nutarimus, kaip Floridoje veikiančių chorų dainų šventės ruošimą St. Petersburge ateinančių metų pavasarį, „Pasaulio Lietuvio" platinimą savose apylinkėse, knygų Lietuvai vajų, glaudžių ryšių palaikymą su savo valdžios atstovais ir t.t.

Pranešimai buvo priimti. Valdybos rinkimai sunkumų nesudarė. Atsistatydinus senajai valdybai, dr. Vandos Majauskienės rūpesčiu į valdybą sutikę kandidatuoti Juozas Paliulis, dr. Vytautas Majauskas, Jurgis Janušaitis, rašytojas Andrius Mironas ir dr. Sigita Ramanauskienė. Susirinkimas buvo paprašytas šį sąrašą papildyti naujais kandidatais. Neatsiradus naujų pasiūlymų susirinkimas išrinko naują valdybą minėtos sudėties.

Kontrolės komisijon išrinktas: Adolfas Šimkus, Juozas Ambrozaitis ir dr. Vanda Majauskienė.

Sumanymuose buvo paliesta keletas klausimų. Buvo pageidauta, kad ateityje būtų suruošta sveikatos klausimais popietės. Į tai dr. V. Majauskas atsakė, kad jis mielai paskaitas ruoštų, jeigu šios kolonijos lietuviai to pageidautų.

Keltas klausimas skubios socialinės pagalbos asmenims, kuriems ji būtų reikalinga. Buvo paaiškinta, kad valdyba tą reikalą tyrusi, buvo ieškoma asmenų sudaryti tokį pagalbos vienetą, bet nesusilaukta paramos ir dėmesio, aiškinant, kad kiekvienas asmeniškai, turėdamas draugų, tuo pasirūpina. (Bet praktikoje yra nutikę kitaip, o asmenys, nemoką gerai anglų kalbos, nesusigaudę, buvę žiauriai apgauti ir t.t.). Bet jeigu manoma, kad tokia talka mums nereikalinga, tai visas reikalas ir telieka nejudinamas.

Rašytojas Andrius Mironas yra parašęs romaną jaunimui „Kelionė į Kauną". Romaną premijavo PLB švietimo komisija, bet iki šiol romanas neišleistas. Buvo paprašyta, ar neatsirastų rėmėjų ar mecenatų šiam romanui išleisti.

Akt. Ona Mironienė ir rašyt. Andrius Mironas yra talkinę LB Floridos apygardos suvažiavimo proga ruoštoje meninėje programoje, kur atliko ištrauką iš minėto romano „Kelionės į Kauną".

Susirinkimą baigiant, pirmininkas Juozas Paliulis dar kartą nuoširdžiai visiems padėkojo už visokeriopą paramą LB.

Po susirinkimo matėme nepriklausomybės šventės minėjimo Kaune ir Vilniuje filmą, kuris buvo gautas iš „Pasaulio Lietuvio" redaktoriaus Broniaus Nainio.

Susirinkimo proga „Pasaulio Lietuvį" užsisakė Andrius Mironas, Jadvyga ir Juozas Paliuliai ji užsakė savo dukros šeimai ir prenumeratą atnaujino Adolfas Šimkus. „Pasaulio Lietuvio" žurnalas, gerai redaguojamas, apimąs viso laisvojo pasaulio ir okup. Lietuvos lietuvių gyvenimą, nebrangus. Būtų kilnu, kad ir šios kolonijos lietuviai jį prenumeruotų ir skaitytų.

Adolfas Šimkus, uolus bendruomenininkas, susirinkimo dalyvius pavaišino skaniu vynu. Išrinktoji valdyba pareigomis pasiskirstys netolimoje ateityje bei aptars veiklos galimumus ateičiai.

Jurgis Janušaitis

Daytona Beach, Fla. LB Tarybos pirmininkas Stasys Baras kalbasi su LB apylinkės valdyba. Iš kairės; Jurgis Janušaitis, Stasys Baras, dr. Vytautas Majauskas ir LB pirmininkas Juozas Paliulis.

CHICAGOS ŽINIOS

ŠVIETIMO VADOVĖ

Chicagos meras R. Daley parinko Lourdes Monteagudo, 33 m., savo pavaduotoja švietimo reikalams. Iki šiol ji buvo Sabina Maghet mokyklos vedėja. Į švietimo tarybą parinkti trys juodukai, 4 baltieji, vienas ispaniškai kalbantis ir vienas Azijos amerikietis.

PINGA PASKOLOS

Dienraščio „Sun-Times" surinkti duomenys rodo, kad pradeda šįek tiek pigti paskolos nejudomai nuosavybei įsigyti.

DIENRAŠTIS FINANSUOJA VAIDINIMĄ

Dienraštis „Sun-Times" finansuos kalėdinio vaidinimo pastatymą Goodman teatre. Bus Dickenso „Christmas Carol".

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

361-5950 636-6169

Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

No. 481 — 3 butų šaunus 30 metų namas; 2 dideli mieg. kamb. kiekv. apt.; 2 atskiros šildymo sistemos, naujas 2½ auto. garažas. Puikiai išlaikytas. Skambinkite dabar!

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100 & 436-8600

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS

INCOME TAX — INSURANCE

6529 S. KEDZIE

778-2233

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris

Nuosavybių pardavimas. Income Tax.

5953 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60629

Tel. 436-7878

Century 21 **KMIECIK REALTORS**

7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutei Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street

Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu už miesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.

655-2020

KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS

Kreiptis į: Hermis Deckys

Tel. 585-6624

Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro

Kalbėti lietuviškai

HELP WANTED

MECHANICS

TIRE MAN

CHASSIS & TRAILER MECHS.

Mobile experience. Steady work.

Basic English necessary.

Own transportation necessary.

963-4380

STUDENT NURSES!

Are you interested in continuing your nursing education during the summer? We offer the opportunity to work with geriatric clients in a specialized setting. Opening on all shifts with flexible scheduling available.

Contact: Linda Ewing, RN

775-1324

Sisters of St. Casimir

2601 W. Marquette Road

Chicago, Illinois 60629

FOR RENT

Išnuomojamas 6 kamb. "bungalow"; taip pat 4 kamb. butas antram a. Suaugusiems. Skambinti po 5 v. **925-6616.**

VALERIJONAS ŠIMKUS

ATSIMINIMAI

Tėviškėje ir Nepriklausomoje Lietuvoje

1-JI DALIS

Iki šiol V. Šimkus mums buvo žinomas kaip veiklus visuomenininkas, LA Sąjūdžio narys ir LL leidėjas. Jo parašyti „Atsiminimai" nuo gimtinės lizdo iki okupantų kalėjimo, pabėgimas į Nepriklausomą Lietuvą, įvairūs pergyvenimai yra įdomiai aprašyti, o vidaus politiniai bei ekonominiai pasikeitimai buvo jo jautriai išgyventi, sekami ir daug nenukrypta nuo pačių įvykių tiesos. Pirmasis tomas yra užbaigiamas su ūkininkų streikais Suvalkijoje. Leidinys yra didelio formato, 464 psl., kieti viršeliai. Išleido: Laisvosios Lietuvos knygų leidykla, 1985 m. Spaudė „Draugo" spaustuvė.

Kaina su persiuntimu tik $12.00. Illinois gyventojai moka $12.80.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

ALĖS RŪTOS

Naujas romanas

DAIGYNAS

Liet. Knygos klubo leidinys, ką tik išėjo iš spaudos.

Plačiai skaitoma autorė svarsto jaunosios lietuviškos išeivijos kartos problemas pasaulyje, ryšium su ištikimybe lietuviškumui ir realiomis sunkenybėmis. Du knygoms sakiniai abipusiu būdu parodo jaunosios kartos problemas.

Lietuviškame koncerte *„Mano senelis šluostydavosi ašaras. Aš tik čiulpdavau saldainį..."*

Bet šioje knygoje yra ir kitas jaunos lietuvės daug žadantis pasisakymas: *„I wonder, dėde, ką manai, jeigu aš mamos knygą išleisčiau?"*

Knyga kainuoja su persiuntimu **13.50 dol.** Illinois gyventojai moka **14.50 dol.** Užsakymus siųsti: **Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.** Knyga gaunama ir pas knygų platintojus.

Gary Šv. Kazimiero lit. mokyklos 30 m. sukakties minėjimo dalis svečių. Iš kairės: mokyt. J. Kavaliūnas, kun. I. Urbonas, Švietimo tar. pirm. R. Kučienė, buv. vedėjas V. Lapėnas, East Chicago LB apyl. pirm. A. Vilutis, mokiniai, tėvai ir svečiai.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Gary, Indiana

LITUANISTINĖS MOKYKLOS 30 METŲ SUKAKTIS

Lietuvių kolonija Gary mieste, Indianoje, negali girtis lietuvių skaičiaus didumu, bet gali didžiuotis savo meile Lietuvai, lietuviškajam žodžiui ir raštui. Tai liudija ir Gary Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla, gegužės 14 d. atšventusi savo 30 metų sukaktį.

Šventė pradėta šv. Mišiomis Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje. Mišias aukojo pats mokyklos steigėjas ir jos visą laiką globėjas parapijos klebonas kun. dr. Ignas Urbonas, dalyvaujant JAV LB Švietimo tarybos pirmininkei R. Kučienei, dabartiniams ir buvusiems mokytojams, mokiniams, tėvams ir gausiam būriui svečių ir parapiečių. Po pamaldų visi persikelia į parapijos salę, mokyklos vedėjos seselės Janinos Golubickytės ir talkininkių išpuoštą gausiomis nuotraukomis iš mokyklos gyvenimo.

Minėjimą pradeda vedėja seselė Janina. Nuoširdžiu žodžiu pasveikinusi susirinkusius, paprašo mokyklos steigėją kun. Igną Urboną apžvelgti mokyklos nueitą kelią.

Mokyklą įsteigė 1959 sausio 10 d. kun. Ig. Urbonas, tuo metu vikaras, gavęs klebono kun. Jono Daniels leidimą, pritariant parapinės mokyklos vedėjai kazimierietei seselei Albertai. Susidarė 24 mokiniai: 14 lietuviškai kalbančių ir 10 angliškai. Buvo trys grupės: dvi lietuviškai ir viena angliškai kalbančių. Pradžia nelengva. Visos trys grupės buvo mokomos toje pačioje klasėje. Nebuvo tėvų komiteto, nei lėšų mokytojams bent už kelionę atlyginti. Tačiau darbas ėjo, ir šią mokyklą baigę (pvz., Joana Rudzevičiūtė, Jūratė Tautvilaitė ir kt.) lengvai išlaikė egzaminus į Chicagos aukštesniąją lituanistinę mokyklą.

1966 rugėjo 14 d. kun. Ig. Urbonas tampa klebonu. Tą pačią dieną sustiprina mokyklą, pakviesdamas mokytojas K. Pečkaitienę, R. Baipšienę ir mokyt. V. Lapėną vedėju, pats pasilaikydamas tikybos mokymą. Susidarė ir tėvų komitetas: M. Ruzgienė, U. Tavarienė, Iz. Tavaras ir St. Raudonis. Po ketverių metų V. Lapėnui pasitraukus, į jo vietą ateina mokyt. St. Rudys ir vadovauja mokyklai 10 metų. Ateina ir nauji mokytojai: J. Pečkaitis, A. Kaunienė, St. Baipšys, Ir. Eidėnaitė. Mokinių skaičius siekia tarp 40-50.

Mokyt St. Rudžiui išvykus, pastaruosius dešimt metų mokyklai vadovauja seselė Janina Golubickytė, prieš tai mokiusi šioje parapinėje mokykloje tikybą ir tokiu būdu jau 22-ji metai, kai ji mokslo metu kas savaitgalį važinėja iš Chicagos į Gary. Lietuvių kalbą vyresniųjų klasėje mokė: dr. J. Reklaitienė, A. Vailokaitytė-Klorienė, R. Dambrauskienė ir paskutinius trejus metus J. Kavaliūnas. Mokytojų pavaduotojos buvo R. Ruzgaitė-Riškienė, L. Ruzgaitė-Burbienė, J. Rudzevičiūtė.

Baigdamas apžvalgą, klebonas pasveikino mokinius, dabartinius ir buvusius, kurių susidarė per šimtą, ir padėkojo mokytojams ir tėvams, kurių pasiaukojimu mokykla laikėsi. Šventėje dalyvavo ir mokyklą sveikino JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė R. Kučienė ir E. Chicagos LB apylinkės atstovas A. Vilutis. Raštu sveikino seserų kazimieriečių gen. viršininkė ses. Marilyn Kuzmickus, dr. J. Reklaitienė ir mokyt. St. Rudys.

Pagrindinis sveikinimas ir padėka tenka mokyklos steigėjui ir globėjui kun. dr. Ignui Urbonui. Jam įteikiamas Pažaislio Marijos paveikslas ir gražiai parengtas adresas su visų dalyvių parašais. Dalyvaujantiems mokytojams įteikiami ir kitiems pasiunčiami padėkos raštai. Pagerbiami mirę mokytojai: R. Baipšienė, St. Baipšys ir A. Kaunienė.

Meninę dalį atlieka suaugusiųjų klasės lankytojai ir pr. mokyklos mokiniai. Kazys Baltrušaitis skaito savo giminaičio Jurgio Baltrušaičio eilėraštį „Tėviškė", o Teresė Nevardauskienė – Jono Minelgos eilėraštį „Tėvelių kraštas". „Sveikinam mamytę" dainuoja mokiniai Leonardas Mačys, Gintaras Pečiulis, Audra Pečiulytė, Bridget Petraitis, Antanas Valeika, Laima Valeikaitė, Natalija Valeikaitė, Mykolas Vician, Adomas Zook. Po to Adomas Zook solo dainuoja „Tu mano motinėle", o „Ačiū, ačiū, motinėle" dainuoja visi mokiniai. Vadovauja G. Mačytė ir G. Navikaitė. Taip pat visi mokiniai pašoka „Šustą", grojant Jonui Vaičeliūnui.

Pabaigę programą, mokinukai pasipila po salę – segioja mamytėms gėles, nes šiandien ir kita šventė – Motinos diena.

Pabaigai žodį taria klebonas kun. Ig. Urbonas. Dzūkišku nuoširdumu visiems dėkoja ir kviečia sugiedoti „Lietuva brangi". Gieda visa salė.

Gausias vaišes gražiai ir skaniai parengė M. Ruzgienė, B. Ruzgienė ir U. Tavarienė, tos pačios, kurios jau prieš 20 metų sudarė mokyklos tėvų komitetą. Gėrybes sunešė mamytės. Neatsiliko ir klebonas – jis skanius lietuviškus tortus atgabeno net iš Chicagos. Pabendravę, visi skirstėsi pakilia nuotaika ir viena mintimi, kad lituanistinė mokyklėlė čia turi veikti ir toliau.

J. K.

Gary Šv. Kazimiero lit. mokyklos steigėjui ir globėjui kun. dr. I. Urbonui įteikiamas adresas. Iš kairės: ses. Angelė Balčiūnaitė, Jonas Kavaliūnas, kun. dr. Ignas Urbonas ir vedėja ses. Janina Golubeckytė.

LIETUVIŲ FONDO

(Atkelta iš 3 psl.)

bendras vaizdas, nes dar kartą kartoti nėra reikalo. Paskirsčius pelną, šaukiamos spaudos konferencijos ir laikraštininkams padaromi pranešimai bei įteikiama suteiktos paramos duomenys.

Lietuvių fondo vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems nariams, grąžinusiems anketas su savo pastabomis ir pageidavimais ar pareiškusiems padėką L. Fondo vadovybei už jų pasiaukojantį darbą.

Administruoti 4 milijonų visuomeninį kapitalą reikia patyrusių bei nusivokiančių žmonių. Lietuvių fondo vadovybė stengiasi pritraukti jaunesnius profesionalus, kurie galėtų užimti vyresniųjų darbą. Valdyba ieško naujų žmonių, kurie prisiimtų įgaliotinių garbingas pareigas ir toliau kauptų LF kapitalą.

Ar nevertas dėmesio siūlymas siekti 10 milijonų pagr. kapitalo ir pirmųjų penkių milijonų pajamas naudoti išeivijos veiklai remti, o antrojo penkmilijonio pajamomis remti atstatomą Lietuvą.

A.†A.

BARBORA STANKAITIENĖ

NAŠLIŪNAITĖ

Gyveno Putnam, CT, anksčiau Chicagoje.

Po sunkios ir ilgos ligos mirė 1989 m. gegužės 30 d., sulaukusi senatvės.

Gimė Lietuvoje, Šiaulių apskrityje, Joniškio valsč., Smalių kaime. Amerikoje išgyveno 40 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Liudas, marti Dalia, anūkai Liudas ir Alius; dukterys: Vlada Pargauskienė, žentas Alfonsas, anūkės Vida Burklow ir Dana Murray; Danutė Stankaitytė, Ona Baužienė, žentas Juozas; du proanūkai: Amber ir Ryan Burklow. Taip pat kiti giminės ir draugai Lietuvoje ir Amerikoje.

Velionė buvo našlė a.a. Vlado.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, birželio 1 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus-Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, birželio 2 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnus, dukterys ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Mielai Mamytei

A.†A.

KONSTANCIJAI KALVAITIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame tetą ALDONĄ KINDURIENĘ ir jos šeimą.

Vašingtono skaučių Židinys

A.†A.

STASIUI TAMULIUI

mirus, giliame skausme likusiems: broliui JONUI su žmona TEODORA ir šeima, broliui VLADUI Vokietijoje bei seserims Lietuvoje reiškiame gilią užuojautą

Stasys ir Liudvika Kybartai
Mykolas ir Valerija Kavoliai

XI AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA VISUS KVIEČIA

Šių metų spalio 21 ir 22 dienomis Amerikos Lietuvių Taryba šaukia vienuoliktąjį AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESĄ, Los Angeles, Sheraton Town House, 2961 Wilshire Blvd.

Visos organizacijos ir nariai maloniai kviečiamos Kongrese dalyvauti. Prašome išrinkti atstovus. Kongrese dalyvauja:

1. Visi Amerikos Lietuvių Tarybos ir centro valdybos nariai su balsavimo teise,
2. Centrinės, bendrinės organizacijos, ALT skyriai siunčia po 6 atstovus,
3. Vietinės draugijos, klubai, organizacijų kuopos bei skyriai siunčia po vieną atstovą nuo kiekvienų 10 narių,
4. Laikraščių redakcijos ir lietuvių radijo valandėlės siunčia savo atstovus.

Kongrese maloniai kviečiami dalyvauti svečiai ir visa patriotiška lietuviška visuomenė.

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO TIKSLAS —

pademonstruoti Amerikos lietuvių vieningumą kovoje už Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą, pareikšti padėką už paramą ir pasisakyti dėl JAV vedamos politikos Lietuvos išlaisvinimo reikalu, aptarti pasiruošimą specialiai akcijai, kuri yra reikalinga visuomenės įsijungimo bei paramos.

Kongresas išklauso ALT valdybos penkerių metų veiklos pranešimus, aptaria ir nustato ALT ateities veiklos gaires.

Kongreso šūkis „VISI VIENINGAI SIEKIM NEPRIKLAUSOMYBĖS LIETUVAI!" parodo, kad mes kartu su laisvės siekiančia tauta vieningai kovojame už Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymą.

KONGRESO PROGRAMOS IR SVEIKINIMŲ KNYGA

Kongreso suruošimui reikalinga nemaža finansinių išteklių. Tam tikslui ruošiamas specialus suvenyrinis leidinys ir kviečiama kongreso leidinį paremti aukomis ir sveikinimais leidinyje.

Sveikinimų kaina: didelio formato vienas puslapis 100 dol.; pusė puslapio — 60 dol.; ketvirtis puslapio — 40 dol.; linkėjimai — 20 dol. Norint įdėti nuotrauką — 20 dol. papildomai.

Sveikinimus prašome atsiųsti iki rugsėjo 15 dienos Amerikos Lietuvių Tarybai, 2606 West 63rd Street, Chicago, Illinois, 60629.

Už paramą iš anksto esame dėkingi.

Amerikos Lietuvių Taryba

Mielai motinai

A.†A.

BARBORAI STANKAITIENEI

mirus, savo bendradarbę DANĄ STANKAITYTĘ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

DRAUGO REDAKCIJA,
ADMINISTRACIJA ir
SPAUSTUVĖS PERSONALAS

Lietuvių Fronto Bičiuliui

A.†A.

inž. ALBERTUI SUŠINSKUI

netikėtai mus palikus, dalinamės netekimo skausmu ir nuoširdžiai užjaučiame jo mylimuosius: žmoną IRENĄ, sūnus inž. KĘSTUTĮ, inž. ALBERTĄ, dukrą DANUTĘ SIRGĖDIENĘ jų mielas šeimas ir seseris bei kitus gimines Lietuvoje.

LFB Centro Valdyba ir Taryba

GAIDAS–DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally **Donald M., Jr.**

VANCE

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Gen. konsulas Vaclovas Kleiza kalbės kun. A. Svarinsko sutiktuvėse birželio 4 d. sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre. Organizacijos ir pavieniai asmenys prašomi pasveikinti jį raštu. Pabendravimas ir vaišės kavinėje. Visi gausiai dalyvaukime. Kviečia tarporganizacinis komitetas.

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo rengimo komitetas praneša, kad birželio 11 d. gegužinė Lemonte neįvyks. Atšaukiama, kadangi yra rengiami birželio trėmimų minėjimai.

x Marytė Prunskytė-Coleman ir jos vyras dr. Martin Coleman iš Floridos buvo atvykę į savo giminaitės vestuves ir ta proga aplankė „Draugą", painformavo apie Floridos lietuvių kilmės ir mišrių šeimų sueigas ir gegužines. M. Prunskytė-Coleman yra nuolatinė „Draugo" bendradarbė.

x Įdomių žinių ir vaizdajuosčių iš Lietuvos ir ten vykusio Lietuvos skautų suvažiavimo, atsisveikinimo su transatlantiniam žygiui pasiruošusiais buriuotojais ir kt. parsivežė vs Irena Kerelienė ir vs kun. A. Saulaitis. Visus besidominčius apie tai išgirsti ir pamatyti „Kernavės" tuntas kviečia atsilankyti į vakaronę Jaunimo centro kavinėje šį penktadienį, birželio 2 d., 7:30 val. vak.

x F. K. „Lituanica" vyrų komanda šį sekmadienį, birželio 4 d., vėl žais pirmenybių rungtynes prieš stiprią vokiečių komandą „Real F.C.". Rungtynės vyks Marquette Parko aikštėje. Pradžia 3 val. p.p.

x Arvydas Reneckis, vienas iš jauniausių Vilniaus filmų režisierių, Balzeko Lietuvos kultūros muziejuje rodys tris filmus birželio 3 d., šeštadienį, 2:30 val. p.p. Vienas filmas — kronika iš nepriklausomybės laikų, antras — apie medžio pritaikymą koplytstulpiams ir kt., trečias — apie Artūrą Sakalauską.

x Kazys Laukaitis, Hinsdale, Ill., mūsų garbės prenumeratorius, lietuviškos veiklos ir darbų rėmėjas, lankėsi „Drauge", pratęsė prenumeratą visa šimtine. Nuoširdus ačiū.

x Jadvyga Šakalienė, Chicago, Ill., per Adelę Plieną, taip pat iš Chicagos, atsiuntė „Draugo" stiprinimui 30 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

x Edvardas ir Joana Stepai, Willoughby Hills, Ohio, Izabelė Jonaitienė, Euclid, Ohio, Vincas Datis, Los Angeles, Cal., Česlovas Žilionis, Palos Hts., Ill., Kristina Eigelienė, Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratęsdami „Draugo" prenumeratą, kiekvienas pridėjo po 20 dol. auką. Labai dėkojame.

x Pasaulio Lietuvių centro administracija ieško šeimininkės aptarnauti nuolatinius gyventojus. Bus parūpintas butas, maistas ir alga. Smulkesnei informacijai **skambinti 257-8787.**

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. **VI7-7747.**

(sk)

x A. a. Barbora Stankaitienė, 95 metų amžiaus, mirė Putnamo Matulaičio namuose. Bus parvežta laidoti į Chicagą prie savo anksčiau mirusių vyro ir brolio. Nuliūdime liko „Draugo" administracijos pareigūnė Dana Stankaitytė, Vlada ir Alfonsas Pargauskai su šeima, Liūdas ir Dalia Stankaičiai su šeima, Ona ir Juozas Baužiai. Velionė bus pašarvota Petkaus Marquette laidojimo koplyčioje.

x Kun. Viktorui Dabušiui, buvusiam ilgamečiui ALRKF jaunimo stovyklavietės „Dainavos" dvasios vadui, direktorių tarybos pirmininkui, katalikiškų organizacijų ir Lietuvių Bendruomenės veikliam nariui, prieš savaitę buvo padaryta sunki vidurių operacija. Šiuo metu jis sveiksta Largo Medical Center ligoninėje Largo, Fla.

x Šv. Kazimiero seserų vienuolija kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose, prašant Dievo, kad jų steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Šventos Mišios bus trečiadienį, birželio 7 d., 7 val. vak. vienuolyno koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd. Mišias laikys kun. Todd Schipplick iš Šv. Silvestro parapijos.

x Dr. Algirdas Statkevičius, buvęs Sibiro kalinys, bus paskaitininkas Cicero Lietuvių Tarybos rengiamame birželio trėmimų minėjime birželio 11 d. Šv. Antano par. bažnyčioje 12 val. bus pamaldos, o paskiau salėje akademinė dalis.

x Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje birželio 9 d., penktadienį, 7 val. vak., prof. Bronius Vaškelis skaitys paskaitą „Kristijonas Donelaitis laiko tekmėje". Prelegentas kalbės apie Donelaičio gyvenimo kelią, jo kūrybą, nušvies eilę iki šiol dar nežinomų aspektų Donelaičio gyvenime ir kūryboe. Prof. B. Vaškelis yra Lituanistikos katedros Illinois universitete vedėjas, o taip pat išrinktas į Kauno universiteto atkūrimo tarybą. Aktoriai V. Gilvydienė, A. Vitaitė, A. Antanaitis, J. Lintakas skaitys Donelaičio kūrybą. Po paskaitos vaišės. Visi kviečiami atsilankyti.

x Mokslo metų užbaigimas Dariaus Girėno lituanistinėje mokykloje šį šeštadienį, gegužės 3 d., vyks tokia tvarka: mokiniai renkasi į klases 9 val. ryto. Čia jiems bus įteikti pažymėjimai, apžvelgti praėjusieji mokslo metai. 10:15 val. ryto šv. Mišios Jaunimo centro mažojoj salėje, 11 val. oficialus mokslo metų užbaigimo aktas Jaunimo centro mažojoje salėje. Tėvų susirinkimas vyks nuo 9 iki 10 val. ryto. Mokinių tėvai, artimieji ir lietuvišku švietimu susidomėjusi visuomenė kviečiama dalyvauti mokslo metų užbaigime 11 val. ryto.

x Akt. Zita Visockis, Chicago, Ill., Jonas Kardokas, Baltimore, MD., Arūnas Grigalauskas, Marlboro, MD., Antanas Valaitis, St. Petersburg Beach, Fla., Juozas Plečkaitis, Racine, Wisc., „Draugo" garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratęsė prenumeratą vieneriems metams su 20 dol. auka. Nuoširdus ačiū.

x K. Bandzevičius, iš L.A. DUX MAGNUS operos gerbėjas, šios operos išvykai į Lietuvą ir plokštelei paaukojo 20 dol. Pagarbus ačiū!

(sk)

x Kun. Viktoras Dabušis, supažindinęs ateitininkiją per Toronto kongresą su komp. D. Lapinsko kūryba, DUX MAGNUS išvykai į Lietuvą ir plokštelei paaukojo 100 dol. Ateitininkiškas ačiū!

(sk)

„Gintaras", Kanadoje pasižymėjęs tautinių šokių ansamblis, šoka Lietuvoje.
Nuotr. O. Burzdžiaus

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS LAIŠKAI

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba prašo visus lietuvius paremti bendras pabaltiečių pastangas prašant Pabaltijo laisvės dienos paskelbimo. JAV LB krašto valdybos Visuomeninių reikalų taryba išsiuntinėjo laiškus JAV LB apygardų ir apylinkių pirmininkams. Jungtinio Amerikos Pabaltiečių komiteto (JBANC) ir Pabaltijo Laisvės lygos (BAFL) pastangomis JAV Kongrese įnešta rezoliucija (House Joint Resolution 184), kuria birželio 14 skelbiama Pabaltijo Laisvės diena. JAV LB apygardų ir apylinkių valdybos prašomos skubiai rašyti ir skambinti savo valstijų kongreso atstovams, prašant prie šios rezoliucijos prisidėti. Visi lietuviai prašomi asmeniškai skambinti savo gyvenamojo distrikto kongreso atstovui ar atstovei ir prašyti, kad prie šios rezoliucijos prisidėtų. Telefoninis paskambinimas turi daugiau reikšmės, nes jei daug žmonių tuo pačiu laiku paskambina, susidaro įspūdis, jog reikalas gyvas ir daug kam įdomus. Distrikto kongresmano telefono numerį ir adresą Washingtone galima gauti paskambinus į vietinę jo raštinę. Rezoliuciją jau pristatė ir parėmė Rep. Dennis Hertel (demokratas iš Michigano) ir Rep. Don Ritter (respublikonas iš Pensilvanijos).

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba siūlo šių metų birželio įvykių sukaktį paminėti kreipiantis į galimai daugiau tikinčiųjų su prašymu bent vieną dieną, vieną sekmadienį, savose šventyklose maldoje prisiminti Stalino nukankintus, ištremtus ir sunaikintus milijonus žmonių. Prašoma, kad lietuvių parapijos parapiečiai pasimelstų birželio 16-17 savaitgalį tiek lietuviškų, tiek anglų kalba laikomų pamaldų metu kalbamoj tikinčiųjų maldoje ir kad šv. Mišių atnašautojai prisimintų nekaltai nukankintus Lietuvos ir kitų sovietų užgrobtų kraštų žmones per tos dienos pamokslą.

JAV LB apygardų ir apylinkių pirmininkams primenama, kad pagaliau pasaulis pradeda patirti ir pripažinti Stalino vykdyto teroro baisumą ir apimtį. Mūsų tauta buvo viena iš pirmųjų Stalino aukų, bet, deja, neturime galimybių šio teroro prisiminti nei filmų juostomis, nei televizijos ekrane rodomais vaizdais. JAV LB apygardų ir apylinkių valdybos prašomos kreiptis į visų apylinkėje esančių ne lietuvių katalikų ir kitų tikybų bažnyčių vadovus, prašant, kad sekmadienio, birželio 17 dienos, pamaldose nors viena trumpa malda būtų skirta pasimelsti už Stalino aukas. Reikia įtraukti parapijoms priklausančius lietuvius, ypač jaunimą, aplankyti arčiausiai esančias bažnyčių klebonijas, išaiškinti tokios maldos prasmę. Kur susidaro sąlygos, galima kreiptis į vietos katalikų vyskupą, kad jis paskelbtų birželio 17 d. maldos už Stalino teroro aukas diena. Būtų įdomu patirti, kokia buvo į šį kreipimąsi sutikta reakcija ir, jei įmanoma sužinoti, kokios pasekmės.

Tokie laiškai išsiuntinėti gegužės 30 d. iš JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos būstinės Chicagoje. Laiškus pasirašė JAV LB krašto valdybos visuomeninių reikalų taryba ir jos pirmininkas Arvydas Barzdukas.

R. Kubiliūtė

NAUJA LIETUVIŲ FONDO TALKININKĖ RITA KISIELIENĖ

Chicagoje yra Lietuvių fondo nuolatinė būstinė, į kurią suplaukia visos žinios: pageidavimai, narių įnašai. Čia dirba kompiuteriai, čia posėdžiauja valdyba, taryba, įvairios komisijos. Viena reikalų vedėja vos spėja viską suvesti, suskaičiuoti, užregistruoti, o telefonas nuolat zirzia, prašydamas atsiliepti.

Anksčiau prie Chicagoje ir jos apylinkėse veikusių LB apylinkių buvo ir Lietuvių fondo įgaliotiniai, daug prisidėję prie pirmojo milijono sutelkimo. Ilgainiui jaunesnieji pradėjo keltis į priemiesčius, o vyresnieji į klimato atžvilgiu palankesnius kraštus, taip susilpnindami buvusių lietuvių apylinkių veiklą. Likusieji paseno, pavargo ir mažiau domisi bei remia lietuvišką veiklą, nes jaučiasi savo duoklę pilnai atidavę. Ir tai yra tikra tiesa. O jaunesnieji yra paskendę kūrimosi ir šeimų auginimo rūpesčiuose. Reikia pripažinti juos turint šiek tiek tiesos, bet jiems tai pat trūksta ir jautrumo lietuviškiems reikalams, kokį turėjome mes vyresnieji, nepriklausomos Lietuvos auklėtiniai. Pastaruoju metu Lietuvių fondo kapitalo šioje apylinkėje telkimu praktiškai rūpinosi ir vykdė valdyba, pirmininkaujama M. Remienės ir tarybos pirm. St. Baro. Buvo ruošiami vajai, pokyliai, konferencijos, kurių metu būdavo propaguojamas L. fondas ir telkiami nariai bei įnašai.

Pagyvėjus Chicagos priemiesčių lietuvių veiklai, atitinkamai suaktulėjo ir LF kapitalo telkimas. Išėję mokslus, gavo gerai atlyginamus darbus išaugusios lietuvių antra ir trečia kartos, bet jie iš dalies atitrūko nuo lietuviškų organizacijų ir jų šakotos veiklos. Kas gali geriau pažinti tokius lietuvius, jei ne jie patys? Lietuvių fondo vadovybė, pasukusi galvas, surado iš jų tarpo šeimą, kuri sutiko ateiti į talką ir padėti Lietuvių fondui ne tik kapitalą telkti, bet ir jos narių sudėtį atjauninti.

Lietuvių fondo įgaliotine Chicagos apylinkių lietuviams sutiko būti Rita Baraitė-Kisielienė. Ritos vyras dr. Tomas Kisielius yra gydytojas ir negali daug laiko skirti visuomeninei veiklai, o žmona, išauginusi šeimą, atsiradusi laisvalaikį ryžtasi atiduoti Lietuvių fondui. Jaunoji Lietuvių fondo įgaliotinė Rita yra išaugusi ir išsimokslinusi Chicagoje, tad jai yra labai gerai žinomos čia gyvenančių lietuvių problemos ir jai lengviau bus su jais susikalbėti.

Rita Kisielienė

Sveikiname jaunąją Lietuvių fondo talkininkę Ritą Kisielienę naujose įgaliotinės pareigose ir linkime sėkmingai bei ištvermingai jas atlikti. Darbo barai platūs, nes čia yra daug jaunų, gerai įsikūrusių šeimų, kurios dar nėra Lietuvių fondo nariais. Labai nesmagiai turėtų pasijusti tie veikėjai, kurie įeina į įvairias komisijas, prašo L. Fondo paramos, o patys nėra net nariais ir niekuo neprisidėję prie LF kapitalo ugdymo.

(aj)

MOTINOS DIENA LIET. SODYBOJE

Alvudo Lietuvio sodyboje, vadovaujamoje dr. Jono Adomavičiaus, jau trečias dešimtmetis vyksta sveikatos pagalba mūsų vyresniesiems ir plati kultūrinė veikla, paminint tautines ir religines šventes. Gegužės 14 d. 2 v. p.p. čia vyko įspūdingos gegužinės pamaldos ir Motinos dienos minėjimas, kurį atidarė Alvudo pirmininkas dr. J. Adomavičius, sveikindamas visas lietuves motinas, linkėdamas visoms ilgiausių metų ir geros sveikatos.

Kun. Juozas Juozevičius pasimeldė už visas gyvas ir mirusias motinas ir pasakė pritaikytą gražų pamokslą, suteikdamas visiems palaiminimą.

Pirm. dr. J. Adomavičius ir ilgametė veikėja Anelė Kirvaitytė lietuvių motinų garbei atliko jų pačių sukurtą montažą pianinu pritariant nenuilstamam muzikui Juozui Sodaičiui. Gražiai nuskambėjo giesmės Dievas mūsų stiprybė ir Sveika Marija duetu A. Kirvaitytės ir Alfonso Šidagio. Visiems pritariant sukalbėta Švenčiausios M. Marijos litanija.

Aidint plojimams prie mikrofono buvo iškviestas Sibiro kankinys dr. Algirdas Statkevičius, kuris su Motinos diena pasveikino visus susirinkusius ir padeklamavo dar Sibiro lageriuose jo parašytą eilėraštį „Motinos žodžių pranašystė".

Visi su dideliu susijaudinimu klausėsi kalbos, širdis veriančių kentėjimų tremties kalėjimuos, laisvės pazaruose reikalingos paramos Lietuvos laisvės reikalams. Visiems geriems darbams dosnusis dr. J. Adomavičius tuoj pat nuo savęs ištiesė vieną tūkstantinę reikalingoms procedūroms ir porą tūkstantinių dr. Algirdo Statkevičiaus šeimos naujakurystei. Lydėjo plojimai, abiem daktaram pasibučiuojant.

Agota Šuopienė jautriai padeklamavo Putino eilėraštį Motinai ir Ema Umbrasienė su įsijautimu padainavo Kur sapnų grožybė ir kartu su Jonu Kaunu duetu Ko liūdi, berželi. Užbaigai Alvudo sekretorius Antanas Kevėža dėkojo visiems programos atlikėjams, dalyviams, talkininkams ir paskaitė savo poemą Varguolei motinai.

Prie svečių vaišinimo darbavosi gail. seselė Elena Peržinskienė, K. Ramanauskienė, Janina Bartkienė, Valerija Točilauskienė ir kiti. Alvudo svetainėje visi vaišinosi nemokamai ir pagal galimybes išsineštinai. Nemokamai visiems matuojamas kraujo spaudimas. Visi kviečiami, visi laukiami.

Koresp.

x Vita Kemežys, Belleville, Ill., prašo „Draugą" siuntinėti jos vardu, nes jos vyras miręs. Ta proga pratęsė prenumeratą, pridėjo 20 dol. dienraščio paramai ir 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. V. Kemeži skelbiame garbės prenumeratore, o dėl a.a. vyro Petro mirties reiškiame užuojautą. Tai pat dėkojame už auką.

x Petras Žolynas, Chicago, Ill., „Draugo" nuoširdus rėmėjas, lankėsi „Drauge', pratęsė prenumeratą vieneriems metams su visa šimtine. P. Žolyną skelbiame garbės prenumeratorium, o už palaikymą savos spaudos labai dėkojame.

x Rašyt. Nelė Mazalaitė-Gabienė, Brooklyn, N.Y., atsiuntė visą šimtinę ir prašė pratęsti „Draugo" prenumeratą dr. Birutei Paprockienei, gyv. Glendale, N.Y. Ta proga palinkėjo geros sėkmės „Draugui". Dr. B. Paprockienę skelbiame garbės prenumeratore, o už auką labai dėkoiame.

Seattle Lietuvių Bendruomenės naujai išrinktas iždininkas Saulius Matas tariasi su Gediminu Morkūnu, kuris daugiau kaip 10 metų ėjo LB iždininko pareigas.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Floridos angliškai kalbančių jaunų lietuvių klubas, „The Young Lithuanian Heritage Club" turės „Rock and Roll" balių Tėvo dienos proga sekmadienį, birželio 18 d., 1 val. p.p. Pompano Beach, nr. A1A. Visi kviečiami dalyvauti. Tolimesnių informacijų skambinti Ray arba Candy Račiūnas: 305-475-0668.

— Dr. Jonas V. Dunčia, kaip rašo „The Delaware News Journal" užpatentavo naują cheminį junginį. Tuo reikalu jis skaitys pranešimus Gordon chemikų konferencijoje New Hampshire ir rugpjūčio mėn. chemikų suvažiavime Miami, Floridoje. Padėkos dienos savaitgalį, Lietuvių Mokslo ir kūrybos simpoziume dr. Dunčia organizuoja medicininės chemijos paskaitininkus. Simpoziume jis skaitys pranešimą apie jo išrastą cheminę medžiagą.

— Per Liet. Bendruomenės susirinkimą kovo 18 d. buvo perrinkta apylinkės valdyba ateinantiems metams, tik buvusiam ilgamečiui iždininkui Gediminui Morkūnui iš pareigų atsisakius, buvo išrinktas Saulius Matas. Dabar Liet. Bendruomenės valdybą Seattle, Wash., sudaro pirmininkė Ina Bertulytė-Bray, vicepirmininkė Irena Blekytė-Johnson, sekretorė Lionė Kazlauskienė ir iždininkas Saulius Matas. Susirinkimo pabaigoje buvo sugiedota „Lietuva brangi".

— Jeronimas Prišmantas iš New Mexico atsikėlė gyventi į Seattle, Wash., ir pradėjo dirbti, kaip inžinierius, Boing bendrovėje. Jo šeima iš senosios vietos dar vėliau žada atsikelti gyventi.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.